

**Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelésért Felelős Államtitkárságának
tanévkezdést támogató szakmai anyaga a 2014/2015. tanévre**

1. A 2014/2015. tanév fontosabb időpontjait, feladatait a 2014/2015 tanév rendjéről és egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 35/2014. (IV.30.) EMMI rendelet tartalmazza

1.1. A tanítási év

- első tanítási napja 2014. szeptember 1. (hétfő),
- utolsó tanítási napja 2015. június 15. (hétfő).

Az iskola utolsó, befejező évfolyamán az utolsó tanítási nap

- a) közép fokú iskolákban 2015. április 30.,
- b) a Belügyminisztérium fenntartásában lévő szakközépiskolákban 2015. május 22.,
- c) a Honvédelmi Minisztérium fenntartásában lévő, kizárólag a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítésekre való felkészítést folytató szakképző iskolában 2015. május 29.,
- d) szakképző iskolákban féléves, másfél éves, két és fél éves képzésben vagy keresztféléves oktatásban, egész számú tanéves képzésben részt vevő tanulók részére 2015. január 9.

1.2. A tanítási napok száma

A tanítási napok száma száznyolcvanegy nap. A nappali oktatás munkarendje szerint működő középiskolában és szakiskolában a tanítási napok száma száznyolcvan nap.

1.3. Az első félév

A tanítási év első féléve 2015. január 16-ig tart. Az iskolák 2015. január 23-ig értesítik a tanulókat, kiskorú tanuló esetén a szülőket az első félévben elért tanulmányi eredményekről.

1.4. A tanítási szünetek

Az őszi szünet 2014. október 27-től 2014. október 31-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap 2014. október 22. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap 2014. november 3. (hétfő).

A téli szünet 2014. december 22-től 2015. január 2-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap 2014. december 19. (péntek), a szünet utáni első tanítási nap 2015. január 5. (hétfő).

A tavaszi szünet 2015. április 2-től 2015. április 7-ig tart. A szünet előtti utolsó tanítási nap 2015. április 1. (szerda), a szünet utáni első tanítási nap 2015. április 8. (szerda).

1.5. Országos mérések, értékelések

1.5.1. Országos kompetenciamérés

A 2014/2015. tanévben országos mérés, értékelés keretében meg kell vizsgálni a szövegértési és a matematikai eszköztudás fejlődését a hatodik, a nyolcadik és a tizedik évfolyamon valamennyi tanulóra kiterjedően. A méréseket, értékeléseket az Oktatási Hivatal szervezi meg az Országos szakértői névjegyzékben szereplő szakértők bevonásával 2015. május 27-én. A mérés napja tanítási napnak minősül, amelyet az érintett tanulók a mérésben való részvétellel teljesítenek, további kötelező tanórai foglalkozás számukra nem szervezhető. A méréshez szükséges adatokat az érintett nevelési-oktatási intézmények az Oktatási Hivatal részére 2014. november 21-ig kell megküldeniük a Hivatal által meghatározott módon.

Fontos hangsúlyozni, hogy az általános, a középfokú iskola igazgatójának a 2013/2014. tanévben és a korábbi tanévekben megszervezett országos alapkészség, képesség mérésről a Hivatal által feldolgozott és közzétett tanulói és intézményi adatok alapján, feladatellátási helyenként elemeznie kell az intézmény pedagógiai munkáját, különös tekintettel az azonos iskolatípusok országos átlagadataival való összehasonlításra, az iskola családi háttérindexéhez mért iskolai pedagógiai teljesítményekre, az iskola pedagógiai fejlesztő munkájának hatására, és a mérési eredmények időbeni változásaira. Ennek keretében az iskola igazgatójának azonosítania szükséges az intézményi pedagógiai munka erősségeit, gyengeségeit és intézményi intézkedési tervben kell meghatározni az intézményi pedagógiai munka eredményességének fejlesztése érdekében szükséges intézkedéseket. Az elemzést is tartalmazó intézményi intézkedési tervet az igazgató 2015. június 10-éig készíti el, majd a nevelőtestület véleményének figyelembevételével 2015. június 30-ig véglegesíti és megküldi a fenntartójának. A fenntartó rendszeresen ellenőrzi az intézményi intézkedési tervben foglaltak teljesítését.

1.5.2. Célnyelvi mérés a két tanítási nyelvű nevelést-oktatást folytató iskolákban

A két tanítási nyelvű nevelést-oktatást folytató általános iskolában az Oktatási Hivatal 2015. június 3-án szervezi meg azt a célnyelvi mérést, amely a hatodik évfolyamon a Közös Európai Referenciakeret (KER) szerinti A2 szintű, a nyolcadik évfolyamon az idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatásról és a külföldön kiállított, idegennyelv-tudást igazoló nyelvvizsga-bizonyítványok Magyarországon történő honosításáról szóló 137/2008. (V. 16.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében meghatározott KER szerinti B1 szintű nyelvtudást méri.

A két tanítási nyelvű nevelést-oktatást folytató középiskolában az Oktatási Hivatal 2015. június 3-án szervezi meg azt a célnyelvi mérést, amely a tizedik évfolyamon a Korm. rendelet 2. számú mellékletében meghatározott KER szerinti B2 szintű nyelvtudást méri.

A méréshez szükséges adatokat az érintett iskolák a Hivatal részére 2014. november 21-ig küldik meg, a Hivatal által meghatározott módon.

1.5.3. Angol, német idegen nyelvi mérés az iskolák hatodik és nyolcadik évfolyamain

A fenti iskolák kivételével az iskolák hatodik és nyolcadik évfolyamán angol vagy német nyelvet első idegen nyelvként tanulók körében le kell folytatni az Oktatási Hivatal által szervezett írásbeli idegen nyelvi mérést. A tanulók idegen nyelvi szövegértési készségeit vizsgáló mérőeszközöket az Oktatási Hivatal készíti el, a vizsgálatot az iskola pedagógusai 2015. június 11-én végzik el az Oktatási Hivatal által az iskolákhoz eljuttatott mérőeszközök alkalmazásával. Az iskola a vizsgálatot saját döntése alapján kiegészítheti az idegen nyelvi szóbeli tudásfelméréssel is az érintett tanulóknál. A tanulók által megoldott feladatok értékelését az iskola pedagógusai

egységes javítókulcs felhasználásával végzik el. A méréshez szükséges adatokat az érintett nevelési-oktatási intézmények az Oktatási Hivatal részére 2014. november 21-ig, az elvégzett iskolai vizsgálatok tanulói és intézményi adatait 2015. június 30-ig küldik meg, az Oktatási Hivatal által meghatározott módon.

1.5.4. Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer alkalmazásával történő mérés

A tanuló eltérő ütemű fejlődéséből, fejlesztési szükségleteiből fakadó egyéni hátrányok csökkentése, továbbá az alapkészségek sikeres megalapozása és kibontakoztatása érdekében az általános iskolák 2014. október 10-ig felméri azon első évfolyamos tanulók körét, akiknél az óvodai jelzések vagy a tanév kezdete óta szerzett tapasztalatok alapján az alapkészségek fejlesztését hangsúlyosabban kell a későbbiekben támogatni, és ezért a tanító indokoltnak látja az azt elősegítő pedagógiai tevékenység megalapozásához a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer alkalmazását. Az igazgatók 2014. október 22-ig – az Oktatási Hivatal által meghatározott módon – jelentik az Oktatási Hivatalnak az érintett tanulók létszámát. Az e bekezdésben meghatározott vizsgálatokat az iskoláknak a kiválasztott tanulókkal 2014. december 5-ig kell elvégezniük.

1.5.5 A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata

A 2014/2015. tanévben országos mérés, értékelés keretében gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatáról. A vizsgálatot az iskoláknak – az 1–4. évfolyamán tanulók kivételével – a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanulók esetében 2015. január 5. és 2015. május 27. között kell megszervezniük.

1.6. Szakmai ellenőrzések az új tanévben

A 2014/2015. tanévben hatósági ellenőrzésre nem kerül sor, ugyanakkor 2015. január 12-e és 2015. március 31-e között a köznevelési feladatellátásban résztvevő kollégiumok reprezentatív körét érintő szakmai ellenőrzés keretében meg kell vizsgálni:

a) a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja alapján a helyi kollégiumi program elkészítését, bevezetését és

b) az adott tanévre történt kollégiumi felvételi eljárás szakszerűségét.

A szakmai ellenőrzést az Oktatási Hivatal folytatja le.

1.6. Érettségi vizsgaidőszakok, vizsganapok

1.6.1. A 2014. évi október-novemberi írásbeli érettségi vizsgák

	A	B	C
1.	Emelt szintű írásbeli érettségi vizsga	Középszintű írásbeli érettségi vizsga	Időpont
2.	nemzetiségi nyelv és irodalom	nemzetiségi nyelv és irodalom	2014. október 10., 8.00
3.	magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és	2014.

		irodalom, magyar mint idegen nyelv	október 13., 8.00
4.	egészségügyi alapismeretek, elektronikai alapismeretek, építészeti és építési alapismeretek, gépészeti alapismeretek, informatikai alapismeretek, kereskedelmi és marketing alapismeretek, környezetvédelmi-vízgazdálkodási alapismeretek, közgazdasági alapismeretek (elméleti gazdaságtan), közgazdasági alapismeretek (üzleti gazdaságtan), közlekedési alapismeretek (közlekedéstechnika), közlekedési alapismeretek (közlekedés-üzemvitel), mezőgazdasági alapismeretek, oktatási alapismeretek, vendéglátás-idegenforgalom alapismeretek	rajz és vizuális kultúra, szakmai előkészítő tárgyak	2014. október 13., 14.00
5.	matematika	matematika	2014. október 14., 8.00
6.	földrajz	földrajz	2014. október 14., 14.00
7.	történelem	történelem	2014. október 15., 8.00
8.	latin nyelv	latin nyelv, héber nyelv	2014. október 15., 14.00
9.	angol nyelv	angol nyelv	2014. október 16., 8.00
10.	-	filozófia	2014. október 16., 14.00
11.	informatika	informatika	2014.

			október 17., 8.00
12.	orosz nyelv beás nyelv, bolgár nyelv, horvát nyelv, lengyel nyelv, lovári nyelv, román nyelv, szerb nyelv, szlovák nyelv, szlovén nyelv, ukrán nyelv, újgörög nyelv	orosz nyelv, egyéb nyelvek	2014. október 17., 14.00
13.	német nyelv	német nyelv	2014. október 20., 8.00
14.	belügyi rendészeti ismeretek	mozgóképkultúra és médiaismeret, dráma, belügyi rendészeti ismeretek	2014. október 20., 14.00
15.	olasz nyelv	olasz nyelv	2014. október 21., 8.00
16.	kémia, gazdasági ismeretek, katonai alapismeretek	kémia, katonai alapismeretek, természettudomány, egyedileg akkreditált vizsgatárgyak	2014. október 21., 14.00
17.	spanyol nyelv	spanyol nyelv	2014. október 22., 8.00
18.	biológia, társadalomismeret	biológia	2014. október 22., 14.00
19.	francia nyelv	francia nyelv	2014. október 27., 8.00
20.	fizika	fizika, ének-zene, művészettörténet	2014. október 27., 14.00

2. A 2014. évi október-novemberi szóbeli érettségi vizsgák

	A	B	C
1.	Emelt szintű szóbeli érettségi vizsga	Középszintű szóbeli érettségi vizsga	Időpont
2.	szóbeli vizsgák	-	2014. november 6-10.
3.	-	szóbeli vizsgák	2014. november 17-22.

3. A 2015. évi május-júniusi írásbeli érettségi vizsgák

	A	B	C
1.	Emelt szintű írásbeli érettségi vizsga	Középszintű érettségi írásbeli vizsga	Időpont
2.	magyar nyelv és irodalom	magyar nyelv és irodalom, magyar mint idegen nyelv	2015. május 4., 8.00
3.	matematika	matematika	2015. május 5., 8.00
4.	történelem	történelem	2015. május 6., 8.00
5.	angol nyelv	angol nyelv	2015. május 7., 8.00
6.	német nyelv	német nyelv	2015. május 8., 8.00
7	nemzetiségi nyelv és irodalom	nemzetiségi nyelv és irodalom	2015. május 11., 8.00
8.	informatika	-	2015. május 12., 8.00
9.	latin nyelv, héber nyelv	latin nyelv, héber nyelv	2015. május 12., 14.00
10.	biológia	biológia	2015. május 13.,

			8.00
11.	társadalomismeret	-	2015. május 13., 14.00
12.	kémia	kémia	2015. május 14., 8.00
13.	földrajz	földrajz	2015. május 14., 14.00
14.	-	informatika	2015. május 15., 8.00
15.	belügyi rendészeti ismeretek	ének-zene, művészettörténet, belügyi rendészeti ismeretek	2015. május 15., 14.00
16.	fizika	fizika	2015. május 18., 8.00
17.	-	rajz és vizuális kultúra	2015. május 18., 14.00
18.	egészségügyi alapismeretek, elektronikai alapismeretek, építészeti és építési alapismeretek, faipari alapismeretek, gépészeti alapismeretek, informatikai alapismeretek, kereskedelmi és marketing alapismeretek, környezetvédelmi-vízgazdálkodási alapismeretek, közgazdasági alapismeretek (elméleti gazdaságtan), közgazdasági alapismeretek (üzleti gazdaságtan), közlekedési alapismeretek (közlekedéstechnika), közlekedési alapismeretek (közlekedés-üzemvitel), mezőgazdasági alapismeretek, oktatási	szakmai előkészítő tárgyak	2015. május 19., 8.00

	alapismeretek, vendéglátás- idegenforgalom alapismeretek		
19.	francia nyelv	francia nyelv	2015. május 20., 8.00
20.	-	filozófia	2015. május 20., 14.00
21.	olasz nyelv	olasz nyelv	2015. május 21., 8.00
22.	-	mozgóképkultúra és médiaismeret, dráma	2015. május 21., 14.00
23.	spanyol nyelv	spanyol nyelv	2015. május 22., 8.00
24.	orosz nyelv, arab nyelv, beás nyelv, bolgár nyelv, finn nyelv, holland nyelv, horvát nyelv, japán nyelv, kínai nyelv, lengyel nyelv, lovári nyelv, portugál nyelv, román nyelv, szerb nyelv, szlovák nyelv, szlovén nyelv, ukrán nyelv, újböörög nyelv	orosz nyelv, egyéb nyelvek	2015. május 26., 8.00
25.	gazdasági ismeretek, katonai alapismeretek	katonai alapismeretek, természettudomány, pszichológia	2015. május 26., 14.00

4. A 2015. évi május-júniusi szóbeli érettségi vizsgák

	A	B	C
1.	Emelt szintű szóbeli érettségi vizsga	Középszintű szóbeli érettségi vizsga	Időpont
2.	szóbeli vizsgák	-	2015. június 4- 11.
3.	-	szóbeli vizsgák	2015. június 15-26.

1.6.2. Szakmai vizsgaidőszakok, vizsganapok

1. A szakközépiskolákban, a szakiskolákban, a speciális szakiskolákban a szakmai vizsgák írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgarészét, valamint írásbeli, interaktív, szóbeli és gyakorlati vizsgatevékenységét – a 2-4. és a 6. pontban meghatározottak kivételével – az alábbi időben kell megszervezni:

a) írásbeli vizsgarész, írásbeli és interaktív vizsgatevékenység:

2014. október 6-7-8-9-10. 8.00-tól

szóbeli és gyakorlati vizsgarész, valamint szóbeli és gyakorlati vizsgatevékenység:

2014. október

b) írásbeli vizsgarész, írásbeli és interaktív vizsgatevékenység:

2015. február 2-3-4-5-6. 8.00-tól

szóbeli és gyakorlati vizsgarész, valamint szóbeli és gyakorlati vizsgatevékenység:

2015. február-március

c) írásbeli vizsgarész, írásbeli és interaktív vizsgatevékenység:

2015. május 11-12-13-14-15. 8.00-tól

szóbeli és gyakorlati vizsgarész: 2015. június

szóbeli és gyakorlati vizsgatevékenység: 2015. május-június

2. A Honvédelmi Minisztérium illetékességi körébe tartozó iskolai rendszerű szakképzésben oktatott szakképesítések szakmai vizsgáinak írásbeli vizsgaidőpontja: 2015. június 10.

3. A Belügyminisztérium irányítása alá tartozó, iskolai rendszerű szakképzésben oktatott szakképesítések írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgaidőpontjai:

a) írásbeli: 2014. szeptember 26. 10.00

szóbeli és gyakorlati: 2014. október 8-10.

b) írásbeli: 2015. január 5. 10.00

szóbeli és gyakorlati: 2015. január 12-16.

c) írásbeli: 2015. május 27. 10.00

szóbeli és gyakorlati: 2015. június 10-26.

A szakközépiskolákban a szakmai vizsgák írásbeli vizsgarésze, valamint írásbeli, interaktív vizsgatevékenysége 2015. május 28-án is megszervezhető (pótnap) abban az esetben, ha a vizsgázó szakmai vizsgát, valamint érettségi vizsgát is tesz, és az írásbeli vizsgák, továbbá az írásbeli vagy interaktív vizsgatevékenységek azonos napra eső időpontjai nem teszik lehetővé a mindkét vizsgán való részvételt.

A HÍD II. programok keretében megszerezhető részsakképesítések írásbeli vizsgatevékenységeinek időpontja 2015. június 17., a további vizsgatevékenységeket 2015. június 30-ig kell megszervezni.

2. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosítása az egyes oktatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XXXVI. törvénnyel

Az Országgyűlés 2014. július 4-ei ülésnapján fogadta el, és a Magyar Közlöny ez évi 96. számában jelent meg az a törvénymódosító csomag, amely a köznevelési ágazatot érintően két törvényt módosított:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényt (a továbbiakban: Nkt.) és
- közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvényt (a továbbiakban: Kjt.).

A törvénymódosításokra elsősorban a következő okokból volt szükség:

1. Az Integrált Elektronikus Nyomonkövető Rendszer (INER) bevezetése.
2. A pedagógiai szakszolgálati intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak számára a nevelő-oktató munkát végzőket megillető, évi 25 munkanap pótszabadság biztosítása.
3. További, a jogszabály tartalmi koherenciáját szolgáló, a jogalkalmazást egyszerűsítő, egységes értelmezést előmozdító változtatás.

2. 1. Integrált Elektronikus Nyomonkövető Rendszer (INER)

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő, eltérő fejlődésű és más kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók pedagógiai szakszolgálati ellátása során döntő jelentősége van a gyermek szakszolgálati és szakszolgálaton kívüli (egészségügyi, szociális stb.) ellátási előzményei ismeretének, vagyis annak, hol, mikor, milyen ellátásban részesült az érintett, ott a szakemberek milyen megállapításokat tettek, milyen véleményt fogalmaztak meg. Eddig mindezek kezelése esetleges volt, akár egy iskolaváltás során is előfordulhatott, hogy ezek az információk elvesztek, ha a szülők vagy az előző iskola nem közölték azokat az új iskolával vagy pedagógiai szakszolgálati intézményekkel. Ezen problémák kiküszöbölését célozza az INER bevezetése. Az INER olyan szenzitív adatokkal is dolgozik majd, amelyek kezelése csak törvényi felhatalmazás alapján történhet, ezért volt szükség egyrészt az Nkt. módosítására. Fontos újdonság, hogy a jövőben azon gyerekek számára is kell oktatási azonosító számot kérni, illetve a törvényben meghatározott adatait kezelni, akik nevelési-oktatási intézménnyel, tehát óvodával, iskolával még nem állnak kapcsolatban, ugyanakkor pedagógiai szakszolgálati ellátásban (pl. korai fejlesztés, oktatás és gondozás) már részesülnek. Mivel a törvény átmeneti rendelkezést nem tartalmaz, ezért csak a hatályba lépését követően ellátásában részesülő gyermekekre kell alkalmazni az INER adatgyűjtési szabályait.

2.2. A pedagógiai szakszolgálati intézményekben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak számára évi 25 munkanap pótszabadság biztosítása.

A törvénymódosító csomag másik fontos eleme, hogy a pedagógiai szakszolgálati intézményekben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak számára is biztosítja az évi 25 munkanap pótszabadságot, ezzel egyidejűleg az Nkt. fogalomhasználatához igazítja a Kjt. már elavult szövegét. A 25 munkanapból 15 munkanapra ugyanúgy igénybe vehető munkavégzésre a pedagógiai szakszolgálat pedagógusa, mint a nevelési-oktatási intézményben. A pótszabadság év közbeni megadása miatt rendelkezni kellett átmeneti szabályokról is, hogy egyértelmű legyen az idei évben kiadható pótszabadság mennyisége. E szabályok értelmében:

Kjt. „91/C. § (1) A pedagógiai szakszolgálati intézményben foglalkoztatott - külön jogszabályban meghatározott munkakört betöltő - közalkalmazottat az 57. § (3) bekezdése alkalmazásakor a 2014. július 1. és 2014. december 31. napja közti időszakra **15 munkanap pótszabadság** illeti meg.

(2) A pedagógiai szakszolgálati intézményben foglalkoztatott - külön jogszabályban meghatározott munkakört betöltő - közalkalmazottat a 2014. július 1. és 2014. december 31. napja közti időszakban a tárgyévi pótszabadsága idejéből kötelező munkavégzésre **legfeljebb öt munkanapra lehet igénybe venni.**”

Ezzel egyidejűleg az Nkt. módosítása a kötött munkaidőt is bevezette a pedagógiai szakszolgálati intézményekben, továbbá meghatározásra kerültek az ellátandó feladatok a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben.

Nkt. „62. § (13) *A pedagógiai szakszolgálat intézményében alkalmazott pedagógusok teljes munkaidőben történő foglalkoztatás esetében **heti huszonegy órában** a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben végzik a gyermekek, tanulók vizsgálatával, egyéni vagy csoportos foglalkoztatásával, a tanácsadással, gondozói tanfolyamok megtartásával (a továbbiakban: közvetlen foglalkozás) kapcsolatos feladatokat.*”

A törvénymódosításhoz kapcsolódik a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosítása is, ugyanis meg kell határozni, hogy a kötött munkaidőnek a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő (heti 21 óra) feletti részében milyen feladatok rendelhetők el a pedagógusnak. A rendeletmódosítás a közeljövőben fog megjelenni.

-A gyógytornász munkakörben foglalkoztatottak is megkapja az új szabályok alapján a nevelő-oktató munkát, illetve pedagógiai szakszolgálati tevékenységet végzőknek járó 25 munkanap pótszabadságot.

2. 3. További módosított elemek:

- A munkáltató a nyugdíjba vonulás előtt álló pedagógus, dajka csökkentett munkaidőben történő foglalkoztatásra irányuló kérésének csak akkor köteles eleget tenni, ha azt a nevelési, a tanítási év vagy a tanítási év első félévének befejezését megelőző hatvan nappal korábban közli az érintett a munkáltatóval. (Nkt. 65. § (7) bek.)

- A módosítás szabályozza a köznevelési intézményvezetői beosztás (munkakör) átmenetileg történő megüresedése esetében a helyettesítő pedagógus munkaidejét, melynek értelmében a tízedik munkanap után a helyettesítőre már az intézményvezetői óraszám vonatkozik. (Nkt. 65. § új (11) bek.)

- A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérésével kapcsolatos értelemszerű módosítás, hogy a törvény előírja, csak azokon az évfolyamokon lehet mérni, vizsgálni a tanulók fizikai állapotát és edzettségét, ahol a testnevelés tantárgy oktatása egyáltalán folyik, hiszen pl. egy kizárólag érettségi utáni szakképzést folytató iskolában lehet, hogy nincs is a nevelőtestületben olyan testnevelő tanár, aki a méréseket el tudná végezni. A hatályos szabályok szerint a tanuló fizikai állapotát és edzettségét a következő évfolyamokon kell tehát mérni:

Nkt. „80. § (9) *Az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi - a felnőttoktatásban és az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével - a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik. Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi. A mérés megszervezésére a (2)-(8) bekezdésben foglaltak alkalmazandók.*”

3. Egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosítása

Egyes kormányrendeletek módosítása a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) és az Nkt. T/311. számú törvényjavaslattal történő módosítása

miatt elengedhetetlen, így a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban Ép. r.) módosítása is, amely jelenleg folyik. Az előmeneteli rendszer 2013. szeptember 1-jén történt bevezetése óta eltelt időben szerzett gyakorlati tapasztalatok (próbaminősítések tapasztalatai, e-portfólió feltöltésével kapcsolatos észrevételek, szakértők javaslatai), a végrehajtással összefüggésben felmerült jogalkalmazói kérdések az Ép. r. egyes rendelkezéseinek pontosítását teszik szükségessé, melynek célja az egységes jogértelmezést biztosító szabályozás, továbbá az eljárás racionalizálása.

Az Ép. r. és a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet módosítása a Kjt. és az Nkt. módosítás következő két elemével függ össze:

- A pedagógiai szakszolgálati intézmények pedagógus-munkakörben foglalkoztatott munkatársai számára a nevelő-oktató munkát végzőket megillető 25 munkanap pótszabadság biztosítása, ezzel egy időben a kötött munkaidő pedagógiai szakszolgálati intézményekben történő bevezetése.
- Az Integrált Nyomon Követő Rendszer (a továbbiakban: INYR) bevezetése, amely a TÁMOP 3.4.2.B Sajátos nevelési igényű gyerekek integrációja (Szakszolgálatok fejlesztése) kiemelt projekt keretében kerül kifejlesztésre.

4. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletet módosítása

A jelzett EMMI rendelet utolsó módosítása óta több olyan jogszabály hatályos szövege változott meg, amelyek miatt újból szükségessé vált az EMMI rendelet módosítása is.

4.1. A fizikai állapot mérésének új szabályai

Az EMMI rendelet jelen módosításának legfőbb célja a köznevelés rendszerén belül zajló fizikai mérések új rendszerének kialakításához szükséges módosítások, kiegészítések végrehajtása. Az országos mérésekkel, így a fizikai állapot mérésével kapcsolatos fő szabályokat az nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 80. §-a tartalmazza. Az Nkt. értelmében az oktatásért felelős miniszter gondoskodik az országos mérési feladatok ellátása körében a nevelési-oktatási intézményekben folyó pedagógiai tevékenységek méréséről, értékeléséről, továbbá a tanulók fizikai állapotának méréséről. A Kormány feladatként jelölte meg annak vizsgálatát, hogy miként lehet az iskoláskorú magyar gyermekek fizikai állapotára vonatkozó adatbázist kialakítani. Az EMMI rendelet egy új 4. melléklettel egészül ki, amely meghatározza a tanulók fizikai-fittségi mérésének tartalmi kereteit. A rendelet megjelenését követően a minisztérium honlapján közzé fogunk tenni egy útmutatót, amely a mérések részletes leírását fogja tartalmazni. A Magyar Diáksport Szövetség külön projekt keretében kialakította a tanulók fizikai állapotának új mérési rendszerét, beszerzi és a nevelési-oktatási intézmények számára elérhetővé teszi a méréshez szükséges eszközöket, továbbá létrehozza az állapotfelmérés során létrejövő adatok rögzítésére szolgáló informatikai rendszert és folyamatosan készíti fel a testnevelő tanárokat a mérések megfelelő szintű elvégzésére. Az Nkt. felhatalmazást ad a köznevelési intézmény számára, hogy több egyéb adat mellett nyilvántartsa a mérések során keletkezett, az adott tanulóval kapcsolatos adatokat. Az országos méréshez az Oktatási Hivatal által központilag előállított mérési azonosító kerül az iskolák számára generálásra az Nkt.-ban

meghatározott rendelkezések alapján, amely a köznevelés információs rendszerén keresztül kerül az iskolák számára kiosztásra. Az Nkt. ad felhatalmazást az iskolák részére a mérések során szerzett adatok feldolgozására. A Hivatal az iskoláktól így visszkapott, az iskolán kívül nem beazonosítható, iskolai és évfolyam szintű mérési adatokat az érintett tanulók és szüleik részére az iskolák bevonásával, a mérési azonosító alapján történő egyéni hozzáférés biztosításával megtekinthetővé teszi a honlapján. Az iskolák a Hivatal által rendelkezésre bocsátott informatikai rendszeren keresztül szolgáltatnak adatot a Hivatal részére. Ezen adatok hitelességéért az iskola vezetője felelős. Az iskola által elvégzett adatfelvétel és adatösszesítés után a Hivatal összeállítja az országos mutatókat, és az országos mérések eredményeit megküldi a mérésben részt vevő összes iskola fenntartója részére.

4.2. Új évfolyamszámozások kerülnek bevezetésre a szakképzési évfolyamok tekintetében.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskolák kötelező előkészítő évfolyamára, a kizárólag szakmai elméleti és gyakorlati oktatást folytató - közismereti kerettantervben foglalt követelmények vagy a középiskolai tízedik évfolyamának teljesítését követő - szakiskolai szakképzési évfolyamaira, továbbá a szakközépiskolák szakiskolai végzettséggel rendelkező tanulóinak érettségi vizsgára történő felkészítését végző évfolyamaira határozza meg az évfolyamok számozását.

4.3. Az intézményi tanácsra vonatkozó szabályozás pontosítása

Az Nkt-ban módosításra kerültek például az intézményi tanácsra, a köznevelési intézmények fenntartására vonatkozó rendelkezések, többek között ezek is indokolták az EMMI rendelet módosítását.

4.4. Egyéb elsősorban technikai jellegű módosítások

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet hatályba lépésével változás történt az Arany János Programok elnevezésében, az EMMI rendelet módosítása biztosítja a jogszabályokban az elnevezés használatának koherenciáját.

Az EMMI rendelet módosítását indokolta még az is, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2013. szeptember 1-jétől módosította a hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet definícióját. A definíció módosításával az eddigi halmozottan hátrányos helyzet feltételei váltak a hátrányos helyzet fogalmának feltételévé.

A közösségi szolgálattal kapcsolatos változás, hogy a tanulók a jövőben nem csak azon településén végezhetnek közösségi szolgálatot, ahol az iskola van, hanem a saját lakóhelyükön is.

A 6-8 évfolyamos gimnáziumokat érintő változás, hogy az idegen nyelveket, a testnevelést és a művészeti műveltségi terület tantárgyait nem csak mesterfokozatú végzettséggel lehet tanítani.

A fentebb kifejtetteken kívül a módosítás célja a jogszabály alkalmazásának a megkönnyítése is az utolsó módosítás óta eltelt időszak gyakorlati tapasztalatainak a figyelembe vételével.

5. A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet módosítása

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) a szakterületi visszajelzések alapján kisebb módosításokra szorult. Pontosításra kerülnek egyes adatközlési kötelezettségek, szakképzettségi követelmények, továbbá egyes fogalmak magasabb szintű jogszabályokkal történő harmonizálása történik meg. A Rendelet kisebb módosítását igényelte az Integrált Nyomon Követő rendszer bevezetése, továbbá a pótszabadság jogintézményének kiterjesztése a pedagógiai szakszolgálati intézményekre.

6. A pedagógus előmeneteli rendszerrel kapcsolatos fontosabb szabályok

6.1. Béremelés 2014. szeptember 1-jétől

A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII.30.) kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) értelmében az új pedagógus előmeneteli rendszer 2013. szeptember 1-jei bevezetése után immár harmadik alkalommal növekszik generálisan a pedagógusok bére, ezúttal 2014. szeptember 1-jétől. A pedagógus és pedagógiai előadó, pedagógiai szakértő munkakörben foglalkoztatottak illetményalapjáról, annak növekedési mértékéről a Korm. rendelet a következőképpen rendelkezik:

„38. § (1) 2014. szeptember 1. és 2015. augusztus 31. között az illetményalap a teljes munkaidőre megállapított kötelező legkisebb alaphér (minimálbér) havi összegének

- a) 118,9 százaléka középfokú végzettség esetén,*
- b) 163,3 százaléka alapfokozat esetén,*
- c) 179,6 százaléka mesterfokozat esetén.*

(2) 2015. szeptember 1. és 2016. augusztus 31. között az illetményalap a teljes munkaidőre megállapított kötelező legkisebb alaphér (minimálbér) havi összegének

- a) 119,3 százaléka középfokú végzettség esetén,*
- b) 168,9 százaléka alapfokozat esetén,*
- c) 186,4 százaléka mesterfokozat esetén.*

(3) 2016. szeptember 1. és 2017. augusztus 31. között az illetményalap a teljes munkaidőre megállapított kötelező legkisebb alaphér (minimálbér) havi összegének

- a) 119,6 százaléka középfokú végzettség esetén,*
- b) 174,5 százaléka alapfokozat esetén,*
- c) 193,2 százaléka mesterfokozat esetén.”*

A pedagógus-bértáblát és a pótlékok mértékére vonatkozó táblázatot a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Nkt.) tartalmazza:

7. melléklet a 2011. évi CXC. törvényhez

A pedagógus fokozatokhoz tartozó garantált illetmény az illetményalap százalékában

	<i>A</i>		<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>	<i>E</i>	<i>F</i>
<i>1</i>	<i>Kategória /év</i>		<i>Gyakornok (%)</i>	<i>Pedagógus I. (%)</i>	<i>Pedagógus II. (%)</i>	<i>Mesterpedagógus (%)</i>	<i>Kutatótanár (%)</i>
<i>2</i>	<i>1.</i>	<i>0-2/4</i>	<i>100</i>				
<i>3</i>	<i>2.</i>	<i>3-5</i>		<i>120</i>			
<i>4</i>	<i>3.</i>	<i>6-8</i>		<i>130</i>			
<i>5</i>	<i>4.</i>	<i>9-11</i>		<i>135</i>	<i>150</i>		
<i>6</i>	<i>5.</i>	<i>12-14</i>		<i>140</i>	<i>155</i>		
<i>7</i>	<i>6.</i>	<i>15-17</i>		<i>145</i>	<i>160</i>	<i>200</i>	<i>220</i>
<i>8</i>	<i>7.</i>	<i>18-20</i>		<i>150</i>	<i>165</i>	<i>205</i>	<i>225</i>
<i>9</i>	<i>8.</i>	<i>21-23</i>		<i>155</i>	<i>170</i>	<i>210</i>	<i>230</i>
<i>10</i>	<i>9.</i>	<i>24-26</i>		<i>160</i>	<i>175</i>	<i>215</i>	<i>235</i>
<i>11</i>	<i>10.</i>	<i>27-29</i>		<i>165</i>	<i>180</i>	<i>220</i>	<i>240</i>
<i>12</i>	<i>11.</i>	<i>30-32</i>		<i>170</i>	<i>185</i>	<i>225</i>	<i>245</i>
<i>13</i>	<i>12.</i>	<i>33-35</i>		<i>175</i>	<i>190</i>	<i>230</i>	<i>250</i>
<i>14</i>	<i>13.</i>	<i>36-38</i>		<i>180</i>	<i>195</i>	<i>235</i>	<i>255</i>
<i>15</i>	<i>14.</i>	<i>39-41</i>		<i>185</i>	<i>200</i>	<i>240</i>	<i>260</i>
<i>16</i>	<i>15.</i>	<i>42-44</i>		<i>190</i>	<i>205</i>	<i>245</i>	<i>265</i>

8. melléklet a 2011. évi CXC. törvényhez

A köznevelési intézményekben alkalmazottak számára járó pótlékok

és azok mértéke az illetményalap százalékában

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>
<i>1</i>	<i>Pótlék megnevezése</i>	<i>Pótlék alsó határa</i>	<i>Pótlék felső határa</i>
<i>2</i>	<i>intézményvezetői</i>	<i>40</i>	<i>80</i>
<i>3</i>	<i>osztályfőnöki/kollégiumban csoportvezetői</i>	<i>10</i>	<i>30</i>
<i>4</i>	<i>munkaközösség-vezetői</i>	<i>5</i>	<i>10</i>
<i>5</i>	<i>intézményvezető-helyettesi</i>	<i>20</i>	<i>40</i>
<i>6</i>	<i>nemzetiségi</i>	<i>10</i>	<i>10</i>
<i>7</i>	<i>gyógypedagógiai</i>	<i>5</i>	<i>10</i>
<i>8</i>	<i>nehéz körülmények között végzett munkáért járó</i>	<i>10</i>	<i>30</i>

Mindezek alapján a Pedagógus I. fokozatba tartozók alapbére 2014. szeptember 1-jétől kezdődően az alábbiak szerint változik:

Fizetési kategóriák	Pedagógus I. fokozat		
	középfokú végzettség esetén	alapfokozat esetén	mesterfokozat esetén
1	120 684	165 750	182 294
2	144 820	198 899	218 753
3	156 889	215 474	236 982
4	162 923	223 762	246 097
5	168 957	232 049	255 212
6	174 991	240 337	264 326
7	181 025	248 624	273 441
8	187 059	256 912	282 556
9	193 094	265 199	291 670
10	199 128	273 487	300 785
11	205 162	281 774	309 900
12	211 196	290 062	319 015
13	217 230	298 349	328 129
14	223 264	306 637	337 244
15	229 299	314 924	346 359

6.2. A 2015. január 1-jén esedékes átsorolásokkal kapcsolatos fontosabb tudnivalók

6.2.1. Pedagógus II. fokozatba sorolás

Minden pedagógus, aki a Korm. rendeletnek megfelelően 2014. április 30-ig rendelkezett 14 év szakmai gyakorlattal, pedagógus szakvizsgával (vagy azzal egyenértékű tudományos fokozattal), és feltöltötte akár „egyszerűsített”, akár „teljes” portfólióját az Oktatási Hivatal (OH) által működtetett informatikai támogató rendszerbe, az teljesítette a 2015. január 1-jei ideiglenes Pedagógus II. fokozatba kerülés feltételeit. Azon pedagógusok számára, akik megkezdték portfóliójuk feltöltését, de az április 30-i határidőig nem töltöttek fel véglegesíthető portfóliót, az OH 2014. május 30. és 2014. június 5. között egyszeri hiánypótlási lehetőséget biztosított, melyről az érintetteket több alkalommal értesítette. A portfóliók feltöltését követően az OH ellenőrizte minden érintett pedagógus esetében a Korm. rendeletben foglalt összes feltétel meglétét, és az eredményről 2014. június 30-ig értesítést küldött az érintettek számára. Összesen 22 697 jogosult pedagógus véglegesítette e-portfólióját és ezzel jogosultságot szerzett arra, hogy munkáltatója a Korm. rendeletnek megfelelően 2015. január 1-jével ideiglenesen Pedagógus II. fokozatba sorolja.

6.2.2. Mesterpedagógus fokozatba sorolás

A Korm. rendelet értelmében 2015. január 1-jén Mesterpedagógus fokozatba kerülnek azok a pedagógusok, akik 2014-ben sikeresen elvégzik az OH által szervezett kétszer 30 órás tanfelügyelői, minősítési szakértői képzést vagy az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (OFI) által szervezett 60 órás szaktanácsadói képzést; megfelelnek a TÁMOP-3.1.5. projekt keretében megszervezett próbaminősítési eljárásokon és rendelkeznek a Korm. rendeletben meghatározott feltételekkel (14 év szakmai gyakorlat és pedagógus-szakvizsga vagy azzal egyenértékű végzettség). 2014 nyarán hirdette meg az OH továbbá a Mesterpedagógus és Kutatótanár fokozatokhoz kapcsolódó szakmai tartalmak és minősítési eljárások kidolgozására irányuló kutatási, fejlesztési felhívást a TÁMOP-3.1.5. kiemelt projekt keretében A megvalósítás során 1200 pedagógus próbaminősítési eljárására kerül sor 2014. őszén. A próbaminősítési eljárást sikerrel teljesítő pedagógusok 2015. január 1-jével szintén Mesterpedagógus fokozatba kerülnek.

6.2.3. A 2015. évi minősítővizsgák, minősítési eljárások

A 2015. évi pedagógusminősítési terv Korm. rendelet 10. § (1) bekezdésének megfelelően az oktatásért felelős miniszter átruházott hatáskörében a köznevelésért felelős államtitkár 2014. február 28-án meghatározta a 2015-ben esedékes minősítővizsgák és minősítési eljárások keretszámát (a továbbiakban: minősítési keretszám), a minősítővizsgák és minősítési eljárások szervezésének központi szabályait és a minősítési tervbe történő felvétel különös feltételeit.

A 2015. évi minősítési tervbe történő felvétel különös feltételei voltak:

- A Korm. rendelet 2. §. (2) bekezdése alapján a gyakornoknak a gyakornoki idő lejártának hónapjában, vagy ha a gyakornoki idő nem a tanítási év közben jár le, a tanítási év utolsó hónapjában minősítő vizsgát kell tennie. A 2013. szeptember 1. és 2013. december 31. között Gyakornok fokozatba besorolt pedagógusok felvétele kötelező volt a 2015. évi minősítési tervbe.
- A 2015. évi minősítési tervbe történő felvétel különös feltételeiről szóló határozat értelmében azok a Pedagógus I. fokozatba besorolt pedagógusok jelentkezhetnek 2014. április 30-ig a 2015. évi minősítésre, akik a jelentkezés határidejéig rendelkeztek pedagógus-szakvizsgával és legalább 8 év szakmai gyakorlattal, vagy legalább 30 év szakmai gyakorlattal.

A központi szabályok és a minősítési tervbe történő felvétel különös feltételei alapján minden pedagógus részt vehet a 2015. évi minősítő vizsgán, minősítési eljáráson, aki megfelelt a jelentkezés feltételeinek. A 2015. évi minősítésre összesen 19 136 pedagógus jelentkezett a 2014. április 30-ai határidőig. Az oktatásért felelős miniszter döntése értelmében 18 095 pedagógus került be a 2015. évi minősítési tervbe. (2 930 Gyakornok, 12 468 Pedagógus I. fokozatba sorolt pedagógus és 2 697, 2015. január 1-jétől ideiglenesen Pedagógus II. fokozatba besorolandó pedagógus.) A jelentkezők közül 1 041 pedagógus nem felel meg a 2014. február 28-án nyilvánosságra hozott „különös feltételeknek”, ezért ők nem kerülhetnek be a 2015. évi minősítési tervbe. A minősítési tervbe bekerülő pedagógusok a Korm. rendelet értelmében 2014.

november 30-ig tölthetik fel e-portfóliójukat az OH által működtetett informatikai támogató rendszerbe. A 2015. évi minősítési tervbe bekerült pedagógusok minősítővizsgájára, minősítési eljárására 2015-ben kerül sor. Sikeres minősítővizsga, minősítési eljárás esetén 2016. január 1-jén kerülhetnek a pedagógus-előmeneteli rendszer következő fokozatába.

6.2.4. A Korm. rendelet és az Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez című dokumentum módosítása

2014 júliusában Balog Zoltán oktatásért felelős miniszter aláírta az Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez (továbbiakban: Útmutató) című dokumentum módosítását. A módosításra az Útmutató 2013. októberi közzététele óta érkezett javaslatok, gyakorlati tapasztalatok figyelembevételével került sor. Az Útmutató 2014 augusztusában került közzétételre az Oktatási Hivatal honlapján, az alábbi címen érhető el: www.oktatas.hu/kiadvanyok. Az Útmutató 2014 júliusában elfogadott változata és a Korm. rendelet folyamatban lévő módosítása a portfólió szerkezetének egyszerűsítését, a kötelezően elvárt dokumentumok mennyiségének csökkenését eredményezi. Az új szabályozás értelmében a pedagógusok a minősítővizsgára, minősítési eljárásra való jelentkezéskor szabadon választhatják meg azt a legalább heti két órában tanított tantárgyat, amely alapján minősítésüket kérik. (Eddig a legmagasabb óraszámú tanított tantárgyat kellett megjelölni.)

- A nevelő-oktató munka dokumentumai: az alapdokumentumok köre szűkült; a korábbi 10 óra-/foglalkozásterv helyett 6 óra-/foglalkozásterv feltöltése kötelező. A szabadon választható dokumentumok száma 4-6-ra növekedett.
- Az értékelés eredménye elérhető lesz az informatikai támogató rendszerben (kizárólag a pedagógus, az intézményvezető és a kormányhivatal számára).
- A Korm. rendelet és az Útmutató a korábbiaknál átfogóbban határozza meg a Mesterpedagógus fokozathoz kapcsolódó szakértői feladatokat. A rendeletmódosítás értelmében amennyiben a Mesterpedagógus fokozatba besorolt pedagógus neki felróható okból egy éven belül két alkalommal nem tesz eleget a számára előírt feladatok ellátására vonatkozó felkérésnek, a megbízója erről értesíti a pedagógus munkáltatóját. A munkáltató a pedagógus Mesterpedagógus besorolását azonnali hatállyal visszavonja, ha az értesítésben foglaltakat megalapozottnak találja. E szabály alkalmazásában a pedagógusnak felróható ok minden olyan esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése a pedagógus szándékos vagy gondatlan magatartására visszavezethető. A besorolás visszavonásakor a pedagógust Pedagógus II. fokozatba és a fizetési kategória megállapításához figyelembe vehető jogviszonyának megfelelő kategóriába kell besorolni.
- A pedagógusminősítési rendszer szabályozásában pontosításra került, hogy az óvoda- és iskolapszichológusok foglalkozását nem látogathatják meg a minősítési szakértők.

- A jövőben szakértő, intézményvezető nem működhet közre a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozójának minősítővizsgáján, minősítési eljárásában.
- A Korm. rendelet módosításának értelmében: *„Ha a pedagógus 2014. április 30-áig kezdeményezte az intézményvezetőnél a 2015. évi minősítési eljárásra történő jelentkezését, de az intézményvezető nem vagy hibásan rögzítette azt az OH által működtetett informatikai támogató rendszerben, akkor az OH részére benyújtott kérelemmel 2014. szeptember 30-áig kérheti a minisztertől a 2015. évi minősítési tervbe való felvételét.”*

7. Esélyteremtést szolgáló köznevelési vonatkozású támogatások, intézkedések

7.1. Útravaló Ösztöndíjprogram

7.1.1. Út a tudományhoz alprogram

Az Útravaló Ösztöndíjprogram Út a tudományhoz alprogramjának célja a természettudományok, a műszaki tudományok és a matematika területe iránt kiemelt érdeklődést mutató tanulók tehetséggondozása. Az alprogram a tehetségek szakszerű támogatását vállaló köznevelési intézményekben dolgozó pedagógusok és a tehetséget mutató diákok együttműködésére épít. Az alprogram célcsoportja: a természettudományok, a műszaki tudományok és a matematika területe iránt kiemelt érdeklődést mutató, legalább 10. évfolyamos középiskolai, szakiskolai tanulók és tanáraik érintettek. Az alprogram támogatásával, egy tanár vezetésével minimum 2, maximum 5 diákból álló kutatócsoportok végezhetnek közös munkát a tanév folyamán. A legfeljebb 750.000 forintos támogatásra a köznevelési intézmények jogosultak pályázatot benyújtani. A kutatásban részt vevő tanulók minimum havi 3000 Ft, maximum havi 5.000 Ft, a kutatásvezető mentor pedig maximum havi 7.000 Ft összegű ösztöndíjban részesülhet. Az Út a tudományhoz alprogramban a Magyarország területén működő köznevelési intézmények pályázhatnak az intézmény keretei között működő egy vagy több kutatócsoport által megvalósítandó kutatási programmal. A köznevelési intézmény a pályázatot kutatási programonként külön nyújtja be a pályáztató szervhez a pályázati felhívásban rögzített határidőig. A pályázat benyújtásának feltétele, hogy a pályázó köznevelési intézménynek kötelező a kutatási programját együttműködési megállapodás alapján egy felsőoktatási intézménnyel vagy egyéb kutatóhellyel együttműködésben megvalósítani. Az Út a tudományhoz alprogramban a pályázatok elbírálásakor előnyben részesülnek azok a kutatócsoportok:

- amelyek összehangolt csoportmunkára építenek, és amelyekben minden résztvevő rendelkezik jól lehatárolt feladatkörrel;
- amelyek tevékenységének már van olyan előzménye, amelyben a csoport vagy a csoporttagok valamelyike részt vett;
- amelyek tevékenységének már van sikeres előzménye (különösen hazai vagy nemzetközi versenyen elért helyezés, publikáció);

- amelyek valamely hazai vagy nemzetközi versenyen is indulni kívánnak a támogatott program eredményeivel, és ezt igazolni tudják (különösen versenyre való jelentkezés visszaigazolásával);
- amelyek idegen nyelvű szakirodalom feldolgozásával valósítják meg a kutatásukat;
- amelyek kutatási eredményei a gazdasági életben alkalmazhatóak;
- amelyek tevékenysége elősegíti, hogy a részt vevő diákok a természet-, a műszaki tudományok és a matematika területén folytassák tanulmányaikat a felsőoktatásban;

Az alprogram keretében a pályázatot benyújtani szándékozó köznevelési intézmények részére ún. pályázatindító szakmai nap kerül megszervezésre, amelynek célja, hogy segítséget nyújtson a pályázatok mind hatékonyabb elkészítéséhez. A pályázati forduló zárásaként a nyertes pályázók számára egy szakmai találkozó keretében nyílik lehetőség a kutatási programjuk bemutatására, a többi pályázóval való kapcsolatépítésre. A folyamatos szakmai kapcsolattartás, információcsere kialakítása, valamint a kutatási programok s azok eredményeinek széles körű megismertetése érdekében a kutatócsoportok és az együttműködő partnereik (felsőoktatási képzőhelyek, kutató intézetek, szakmai szervezetek) részére internetes portál indul az új tanévben. Az alprogrammal kapcsolatos információk, érdekességek megjelennek majd a fiatalok által használt kommunikációs csatornákon (facebook, You Tube) is. A 2014/2015. tanévi pályázat megjelentetése 2014 augusztusának végén várható az EMMI és az EMET gondozásában.

7.1. 2. Útravaló Ösztöndíjprogram esélyteremtő alprogramok

Az Útravaló Ösztöndíjprogram esélyteremtő alprogramjainak átfogó a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, kiemelten a roma tanulók esélyegyenlőségének elősegítése, a fiatalok továbbtanulásának, szakma-, érettségi- és diplomaszerzési esélyeinek javítása. Az Ösztöndíjprogram esélyteremtő alprogramjai: az Út a középiskolába, az Út az érettségéhez és az Út a szakmához, valamint az Út a Diplomához alprogramok.

Az esélyteremtő alprogramokba az a tanuló pályázhat, aki

- halmozottan hátrányos helyzetű, vagy
- védelembe vett, vagy
- családba fogadott, vagy
- átmeneti nevelésbe vett, vagy
- ideiglenes hatállyal elhelyezett, vagy
- utógondozásban, vagy utógondozói ellátásban részesül, vagy
- hátrányos helyzetű.

7.1.2.1. Út a középiskolába alprogram:

Az Út a középiskolába alprogram célja az adott tanévben 7-8. évfolyamon tanuló diákok felkészítése érettségig adó középiskolában való továbbtanulásra. Az alprogram keretében a tanulót egy mentori feladatokat ellátó tanár segíti tanulmányaiban és a pályaválasztásban. Az alprogram keretében a tanuló minimum 5000 Ft/hó, maximum 14 000 Ft/hó ösztöndíjban részesül az elért tanulmányi eredmény függvényében, a mentor 7 000 Ft/hó/tanuló ösztöndíjban részesül.

7.1. 2.2. Út az érettségihez alprogram:

Az Út az érettségihez alprogram célja az adott tanévben érettségit adó képzésben 9-12. évfolyamon, illetve 6 vagy 8 évfolyammal működő középiskolában 7-12. évfolyamon, vagy nyelvi előkészítő évfolyammal induló oktatás keretében 9-13. évfolyamon, vagy két tanítási nyelvű oktatás keretében 9-13. évfolyamon tanuló diákok támogatása a középiskola befejezése érdekében. A tanulót egy mentori feladatokat ellátó tanár segíti tanulmányaiban, és felkészíti a sikeres érettségre. Az alprogram keretében a tanuló minimum 8000 Ft/hó maximum 15 000 Ft/hó ösztöndíjban részesül az elért tanulmányi eredmény függvényében, a mentor 7 000 Ft/hó/tanuló ösztöndíjban részesül.

7.1.2.3.Út a szakmához alprogram:

Az Út a szakmához alprogram célja a szakiskolával tanulói jogviszonyban álló, az adott tanévben felzárkóztató oktatásban, vagy 9-10. évfolyamon tanuló, vagy szakképzési évfolyamon tanulók sikeres tanulmányainak elősegítése, tanulási nehézségeinek leküzdése. A tanulót egy mentori feladatokat ellátó tanár segíti tanulmányaiban, és felkészíti a szakmaválasztásra, Az alprogram keretében a tanuló minimum 7000 Ft/hó maximum 13 000 Ft/hó ösztöndíjban részesül az elért tanulmányi eredmény függvényében, a mentor 7 000 Ft/hó/tanuló ösztöndíjban részesült.

7.1.2.4. Út a diplomához alprogram:

Az alprogram ösztöndíj- és önköltség-támogatási komponensből áll. Célja a programban résztvevő fiatalok támogatása annak érdekében, hogy felsőfokú tanulmányaikat megkezdhessék.

A két komponensből álló program az alábbiak szerint pályázható:

Ösztöndíj támogatási komponens: amelynek keretében 125 000 Ft /félév vissza nem térítendő támogatás igényelhető a 2014/2015. tanév I. és/vagy II. tanulmányi féléveire vonatkozóan, a 2014. szeptember 1. és 2015. június 30. közötti időszakra. Az ösztöndíj támogatás kifizetése félévente utalással történik.

Önköltség-támogatási komponens: amelynek keretében önköltség-támogatás igényelhető a 2014/2015. tanév I. és/vagy II. tanulmányi féléveire vonatkozóan, 2014. szeptember 1. és 2015. június 30. közötti időszakra. A támogatás összege az adott hallgató önköltsége mértékének maximum 95 %-a, de nem haladhatja meg a 350.000 Ft/félév összeget. A hallgató önköltségének mértékétől függően a pályázati kiírásban meghatározott maximum értékig a számára megítélhető legmagasabb támogatást kapja.

A hallgató mindkét komponens esetében akkor jogosult a tavaszi félévi támogatásra, amennyiben a 2014. őszi félévben legalább a mintatanterv 50 százalékának megfelelő kreditet teljesített és a 2015. tavaszi félévben is aktív hallgatói jogviszonyban áll ugyanazzal a felsőoktatási intézménnyel. Kizárólag a 2015. tavaszi félévi támogatásra abban az esetben lehet pályázni, amennyiben a félév kezdetekor a keretösszeg még nem merült ki és a hallgató a félévre vonatkozó aktív hallgatói jogviszonyáról igazolást nyújt be.

Támogatási időszak:

- Az elnyerhető támogatás a 2014/2015. tanév I. és/vagy II. félévére, a 2014. szeptember 1-től 2015. június 30-ig tartó időszakra vonatkozik.
- Amennyiben a pályázó egy félévre nyújt be támogatási igényt, a támogatási időszak a következő: a 2014 őszi félévére: 2014. szeptember 1-től 2015. január 31-ig. ; a 2015. tavaszi félévére: 2015. január 1-től 2015. június 30-ig.

Az Út a diplomához alprogram célcsoportja azon fiatalok, akik a Magyarország területén működő felsőoktatási intézményben alap-, mester vagy osztatlan képzési szintű, nappali, esti vagy levelező munkarendű képzésben a támogatási időszakra vonatkozóan aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkeznek, magyar állampolgárságúak, amennyiben az adott szintű végzettséggel még nem rendelkeznek, vagy azonos szintű más képzésben nem vesznek részt (pl.: mesterképzésben való részvétel csak olyan esetben támogatható, ha az érintett hallgató nem rendelkezik a szintnek megfelelő végzettséggel és nem is vesz részt más ilyen végzettséget adó képzésben). Kérelem fél évre vonatkozóan is beadható.

Az egyes komponensekre vonatkozó speciális feltételek:

Az Ösztöndíj támogatási komponens keretében pályázatot nyújthat be az a jelentkező, aki a fenti feltételeknek megfelel,

- magyar állami ösztöndíjas, részösztöndíjas, önköltséges/költségtérítéssel vagy közszolgálati ösztöndíjas² képzésben 2014/2015. tanévben hallgatói jogviszonnyal rendelkezik és
- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 108. § 9-10. pontja szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű hallgatónak (jelentkezőnek) minősül, vagy utógondozásban részesül

Az Önköltség támogatási komponens keretében pályázatot nyújthat be az a jelentkező, aki:

- magyar állami részösztöndíjas vagy önköltséges/költségtérítéssel felsőoktatási képzésben hallgatói jogviszonnyal rendelkezik és
- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 108. § 9. pontja szerint halmozottan hátrányos helyzetű hallgatónak (jelentkezőnek) minősül vagy utógondozásban részesül.

Mindkét komponens esetében a támogatott hallgatók legalább 50%-áig roma származású hallgatót kell bevonni. Ettől eltérni abban az esetben lehetséges, ha a jogosultsági feltételeknek megfelelő roma származású jelentkezők száma ezt nem teszi lehetővé. Az ösztöndíj-, illetve az önköltség-támogatás csak beiratkozott/adott félévre bejelentkezett, aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkező tanuló részére folyósítható. Hallgatói jogviszony szüneteltetése esetén a támogatást vissza kell fizetni.

Az alprogramban való részvételt kizáró feltételek:

- Egy hallgató egyszerre csak az egyik komponensre pályázhat.
- Nem pályázhat felsőoktatási szakképzésben vagy szakirányú továbbképzésben résztvevő jelentkező.
- Az ösztöndíj-támogatási komponensre nem pályázhat az a hallgató, aki roma szakkollégium tagja.
- Az önköltség-támogatási komponensre nem pályázhat az a hallgató, akinek önköltségének/költségtérítésének megtérítését más program fedezi.
- egyik komponensre sem pályázhat az a hallgató, aki hátrányos helyzetű/roma hallgatók felsőoktatási tanulmányait segítő más támogatásban részesül félévente 50 ezer forint összeget meghaladóan.

A 2014/2015. tanévi esélyteremtő alprogramok pályázatainak közül az Út a középiskolába, Út az érettségihez és az Út a diplomához alprogramokra vonatkozók 2014. május 20.-2014. augusztus 1. között meghirdetésre kerültek.

7.2. Az Integrációs Pedagógiai Rendszer

Az Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR) célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélykülönbségeinek kiegyenlítése a köznevelési intézményekben. A programba halmozottan hátrányos helyzetű, köztük roma gyermekeket, tanulókat nevelő, oktató óvodák, általános iskolák, szakiskolák, szakközépiskolák és gimnáziumok kapcsolódhatnak be.

Az IPR-re építve az óvodai és iskolai integrációs program célja, hogy a gyermekek, tanulók iskolai eredményeiben kevésbé legyen meghatározó a család társadalmi-gazdasági státuszának hatása, támogassa az eredményes, innovatív pedagógiai módszerek alkalmazását, növelje a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességét, ösztönözze és megerősítse az együttnevelésen alapuló oktatás-szervezési gyakorlatot, erősítse az együttműködést más ágazatokkal és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók szüleivel. A hátrányos helyzetű gyermekek az intézménynek nyújtott anyagi segítség révén befogadó iskolai környezetben az iskolai sikerességükhöz szükséges fejlesztésekhez juthatnak hozzá. Az IPR-t működtető köznevelési intézmények számára kiírt pályázat 2014. április 7 - 2014. május 9. között meghirdetésre került. A 2014/2015. tanév második félévében igényelhető támogatások felhívásának megjelenéséről az Emberi Erőforrások Támogatáskezelő honlapja nyújt tájékoztatást: www.emet.gov.hu / Integrációs Pedagógiai Rendszer

7.3. Arany János Tehetséggondozó Program, Arany János Kollégiumi Program és Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program

Az Arany János Tehetséggondozó Program, az Arany János Kollégiumi Program és az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program a felsőfokú tanulmányok folytatásához, az érettségi

megszerzéséhez, illetve a szakmaszerzéshez nyújtanak komplex – pedagógiai, szociális, egészségügyi, kulturális – támogatást hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű, rászoruló tanulók számára (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 174-176. §). A programokról azok honlapjai adnak bővebb tájékoztatást: www.ajtp.hu; www.ajkp.hu; www.ajkszp.hu.

A 8. évfolyamos tanulók számára a 2015/2016. tanévre történő jelentkezés pályázati felhívását 2014. szeptember 12-ig jelenteti meg a Köznevelésért Felelős Államtitkárság. A felhívás elérhető lesz a Kormányzati portálon, az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, valamint a programok honlapján: www.kormany.hu; www.ofi.hu; www.ajtp.hu; www.ajkp.hu; www.ajkszp.hu.

7.4. A lemorzsolódás megelőzését szolgáló intézkedések

7.4.1. Igazolatlan mulasztás, magántanulóvá nyilvánítás megakadályozása

Az iskola köteles a szülőt és a tanuló kollégiumi elhelyezése esetén - amennyiben a kollégium nem az iskolával közös igazgatású intézmény - a kollégiumot is értesíteni a tanköteles tanuló első alkalommal történő igazolatlan mulasztásakor, továbbá abban az esetben is, ha a nem tanköteles kiskorú tanuló igazolatlan mulasztása a tíz órát eléri. Az értesítésben fel kell hívni a szülő figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire. A köznevelési intézmény további jelzéssel él a szülő, a gyermekjóléti szolgálat, a gyermekvédelmi szakszolgálat, illetve a gyámhivatal felé abban az esetben, ha az igazolatlan mulasztás a 10 órát, a 30 órát, illetve az 50 órát eléri. A gyermekjóléti szolgálat az óvoda, az iskola és - szükség esetén - a kollégium bevonásával intézkedési tervet készít, amelyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a gyermeket, a tanulót veszélyeztető és az igazolatlan hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésével, a gyermek óvodába járásával, a tanulói tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos, továbbá a gyermek, a tanuló érdekeit szolgáló feladatokat. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 51. §)

Amennyiben az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Hátrányos helyzetű tanuló esetében a tankötelezettség magántanulóként történő folytatásához az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét. (2011. évi CXCV. tv. 45. § (6))

Fizetési hátralék miatt a nem tanköteles, hátrányos helyzetű tanuló jogviszonya nem szüntethető meg. (2011. évi CXCV. tv. 53. § (3))

7.4.2. Óvodáztatáshoz, iskoláztatáshoz kapcsolódó támogatások, kedvezmények

7.4.2.1. Óvodáztatási támogatás

Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság feltételeit a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gytv.) rögzíti.

A Gytv. szerint az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése. Óvodáztatási támogatásra az a szülő (vagy családbafogadó gyám) jogosult, akinek gyermeke tekintetében a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző megállapította, és legkésőbb annak az óvodai nevelési évnek a kezdetéig, amelyben az ötödik

életét betölti, megkezdzi az óvodai nevelésben való tényleges részvételt és a kérelem benyújtását megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül rendszeresen jár óvodába.

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek:

1) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül legalább kettő fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek;

2) a nevelésbe vett gyermek,

3) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt. (Gyvt. 67/A. § (1)-(2) bekezdés)

A Gyvt. 20/C.§ szerint a települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatást első alkalommal, ha az óvodáztatási támogatásra való jogosultság jogerős megállapítására

a) az előző év december 5-e és a tárgyév június 4-e között kerül sor, a tárgyév június hónapjában,

b) a tárgyév június 5-e és a tárgyév december 4-e között kerül sor, a tárgyév december hónapjában

folyósítja.

Az első alkalmat követően a települési önkormányzat jegyzője a gyermek óvodai nevelési jogviszonyának fennállásáig június és december hónapban további óvodáztatási támogatást folyósít a szülőnek vagy a családbafogadó gyámnak, ha a gyermek továbbra is halmazottan hátrányos helyzetűnek minősül, és a szülő, a családbafogadó gyám a gyermeknek a rendszeres óvodábajárásáról gondoskodik.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 68/G. § (2) bekezdés szerint az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítása szempontjából rendszeres óvodábajárásnak minősül, ha

a) a gyermek az óvodai nyitvatartási napokon naponta legalább hat órát az óvodában tartózkodik, és

b) a szülő, a családbafogadó gyám által a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (2) bekezdésének a) pontja szerint igazolt és az igazolatlanul mulasztott napok száma együttesen nem haladja meg a munkanapokra eső óvodai nevelési napok huszonöt százalékát, azzal, hogy a

mulasztásból tíz napot július-augusztus hónapokban a huszonöt százalék megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.

A támogatás összege gyermekenként első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként és gyermekenként tízezer forint. A települési önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy első alkalommal az óvodáztatási támogatást természetbeni formában kell biztosítani.

Az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy a családbafogadó gyám legfeljebb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig terjesztheti elő, amely évben a gyermek az ötödik életévét betölti. A kérelmet a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál vagy a kormányablaknál lehet előterjeszteni.

7.4.2.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) a gyermekvédelmi pénzbeli ellátások között szabályozza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot. A kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- az augusztus, illetve november hónapban biztosított természetbeni támogatásnak (Erzsébet-utalvány),
- a külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. tankönyvtámogatás) az igénybevételére.

A kedvezmény célja, hogy az anyagi okok miatt rászoruló gyermeket segítse abban, hogy a gyermeki jogokkal összhangban a családja képes legyen a gyermek otthon történő ellátására. A kedvezményt olyan gyermek kaphatja, akinek gondozó családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130% (37.050 Ft), bizonyos esetekben (egyedülálló szülő, vagy tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek, vagy nagykorúvá vált, önálló keresettel nem rendelkező, 20 évesnél fiatalabb, vagy a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 23 évesnél fiatalabb, vagy a felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató 25 évesnél fiatalabb gyermek esetén) 140%-át (39.900 Ft), és a törvényben meghatározottnál magasabb mértékű vagyona nincs. A jogosultság alkalmanként egy év időtartamra kerül megállapításra.

2013. április 1-jétől a korábban önálló ellátásként funkcionáló kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összevonásra került a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel, annak egy – speciális jogosulti kör számára nyújtható – elemévé vált, „pénzbeli ellátás” elnevezéssel. A pénzbeli ellátásra azok a családbafogadó gyámok jogosultak, akik a gyermek tartására is kötelesek, és nyugdíjban, megváltozott munkaképességűek ellátásában vagy olyan ellátásban részesülnek, mely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. A pénzbeli ellátás havi összege gyermekenként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22%-a (2014-ben: 6.270 Ft). A pénzbeli ellátásra jogosultak részére tárgyév augusztus és november hónapban pótlék kerül folyósításra, melynek összege alkalmanként és gyermekenként 8400 Ft.

A kedvezményre való jogosultság elemei:

a. Erzsébet-utalvány

A kedvezményre jogosult gyermek részére tárgyév augusztus és november hónapjaiban természetbeni támogatásként ún. „gyermekvédelmi” Erzsébet-utalvány kerül biztosításra, melynek értéke 5.800 Ft/fő/alkalom. Az utalvány élelmiszer, ruházat, tanszer vásárlására is felhasználható.

b. Gyermekétkeztetés normatív kedvezménye

A 2013. január elsejével életbe lépő szabályozás¹ pontosan meghatározza, hogy a különböző típusú fenntartók milyen módon kötelesek biztosítani a nevelési-oktatási intézménybe járó gyermek számára az étkeztetést:

- **A nem állami fenntartó** (civil és egyházi) az általa fenntartott nevelési-oktatási intézményben,
- **a települési önkormányzat** az általa fenntartott óvodában és a közigazgatási területén az állami intézményfenntartó központ által fenntartott nevelési-oktatási intézményben,
- **a fenntartó** az egyéb állami fenntartású intézményben a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztést és a két további étkeztést.

Ha a gyermek, tanuló bentlakásos (szociális, gyermekvédelmi vagy nevelési-oktatási) intézményben van elhelyezve, abban az esetben a nevelési, iskolai tanítási napokon kívül, valamint a déli meleg főétkeztésen és a két további étkeztésen felül a gyermekek, tanulók számára az étkeztetést az elhelyezést nyújtó intézmény fenntartójának kell biztosítani.

Lényeges hangsúlyozni, hogy fenntartó-típustól függetlenül – a szülő eltérő rendelkezése hiányában – a nevelési-oktatási intézménynek napi háromszori étkeztést kell biztosítani a gyermekeknek. A szülő jogosult úgy rendelkezni, hogy külön csak az ebédet igényli meg gyermeke számára. A nevelési-oktatási intézmény, a fenntartó azonban nem gyakorolhat nyomást a szülőre olyan módon, hogy a szülő csak az ebédet igényelje meg gyermeke részére. A szülő szabadon rendelkezik arról, hogy a nevelési-oktatási intézmény a déli meleg főétkeztésen kívül a két kísértkeztést (jellemzően a tízórait és uzsonnát) is biztosítsa-e a gyermeke számára. A szülő szabad döntését a nevelési-oktatási intézmény semmilyen módon nem befolyásolhatja.

Ezen túlmenően a gyermekvédelmi törvény lehetővé teszi, hogy iskolai étkeztetésben, azaz napi háromszori étkeztetésben részesüljön az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A gyermekvédelmi törvény értelmében ingyenes étkeztetésre jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő

¹ A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény {a továbbiakban: Gyvt.} 151. § (2)-(2a) bekezdése.

aa) bölcsődés,

ab) óvodás,

ac) 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő,

ad) fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, aa)-ac) alpont szerinti életkorú gyermek.

kedvezményes 50%-os étkeztetésre jogosult

b) az a) pont alá nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló,

c) három- vagy többgyermekes családok,

d) az ad) alpont alá nem tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló kérelemnyomtatványon a szülő, törvényes képviselő nyilatkozhat arról, hogy amennyiben a gyermek számára a jogosultság megállapításra kerül, abban az esetben a jegyző a határozatot küldje meg a gyermek étkeztetését biztosító intézmény részére, ha ezt a szülő, törvényes képviselő a kérelemnyomtatványon feltüntette. A gyermekétkeztetés intézmény térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege.

A személyi térítési díjat az intézményvezető a napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának, valamint a normatív kedvezményeknek a figyelembevételével állapítja meg. Ha a normatív kedvezményre való jogosultságot a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben való részesülés alapozza meg, akkor az arról szóló hatósági döntést, vagy annak másolatát kell bemutatni az intézménynek, az étkeztetést biztosítónak.

Amennyiben pedig a kedvezmény jogalapját a tartós betegség, vagy fogyatékoság képezi, akkor e feltétel fennállását a magasabb összegű családi pótlék megállapításáról szóló határozattal, illetve a tartós betegség esetén szakorvosi igazolással, fogyatékoság esetén a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményével (vagy ezek másolatával) kell igazolni a térítési díj fizetésére kötelezett személynek. A jogszabály tehát opcionálisan ad lehetőséget a szülő számára, hogy vagy a szakértői szakvéleménnyel, vagy a szakorvosi igazolással, vagy a magasabb összegű családi pótlékról szóló határozatával igazolja a jogosultság feltételét, attól függően, hogy mi áll rendelkezésére. A három és többgyermekes családok gyermekeinek gyermekétkeztetés esetén járó normatív kedvezmény igénybevételéhez elegendő a szülő nyilatkozata, arról, hogy hány gyermeket nevel a háztartásában, ennek további igazolása szükségtelen.

c. Külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények

Legjellemzőbben kihasznált eleme a tankönyvtámogatás. A tankönyvtámogatásra való jogosultságot a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. 4.§-a szabályozza. Tankönyvtámogatásban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeken túl a tartósan beteg gyermek, a három vagy többgyermekes családban élő gyermek, a nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult gyermek is részesülhet.

Az Iskoláztatási támogatás szüneteltetése

A 2010/2011-es tanévtől a családi pótlékban az iskoláskorú gyermekekre tekintettel nyújtott eleme, az iskoláztatási támogatás a gyermek rendszeres iskolába járásának feltételével folyósítható.

Az iskola igazgatója köteles a gyámhatóságot értesíteni, ha a gyermek adott tanévben a kötelező tanórai foglalkozások tekintetében 10 órát igazolatlanul mulaszt.

Az iskola jelzése alapján a gyámhatóság levélben hívja fel az iskoláztatási támogatásra jogosult személy figyelmét a mulasztás jogkövetkezményeire. Amennyiben a gyermek a figyelmeztetés ellenére továbbra is rendszeresen mulaszt, az iskola igazgatója 50 óra igazolatlan mulasztása esetén ismét jelzést küld a gyámhatóságnak, amely a Magyar Államkincstárnál kezdeményezi iskoláztatási támogatás szüneteltetését. A 16 év alatti tanulóknál az iskoláztatási támogatás szüneteltetése mellett a gyámhatóság a gyermeket védelembe is veszi, a hiányzások okainak feltérképezése, az azok megszüntetésében való segítségnyújtás, és így a rendszeres iskolába járás elősegítése érdekében. A szüneteltetés azt jelenti, hogy annak időtartamára a család elesik az iskoláztatási támogatás összegétől, az ezen időtartamra járó összeget visszamenőlegesen akkor sem kapja meg, ha a tanuló ismét rendszeresen jár iskolába. A gyámhatóság az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének szükségességét három tanítási hónapot magában foglaló időszakonként köteles felülvizsgálni. Ezen túl a felülvizsgálatot a tanítási év lezárását (június 15-e) követő 15 napon belül is le kell folytatni, kivéve, ha az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdő időpontja vagy az utolsó felülvizsgálat óta legalább egy hónap nem telt el. Ha a felülvizsgálat eredményeként megállapításra kerül, hogy a gyermek a felülvizsgálattal érintett időszakban ötnél több kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul nem mulasztott, a gyámhatóság kezdeményezi a kincstárnál az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének megszüntetését. Ellenkező esetben megállapítja, hogy a szüneteltetés megszüntetésének feltételei nem állnak fenn. Meg kell szüntetni a szüneteltetést abban az esetben is, ha a gyermek a gyermekvédelmi szakellátórendszer által ideiglenes hatályú elhelyezésbe került vagy nevelésbe vették.

8. Az országos és iskolai szintű tankönyvellátás

2014-ben több közneveléssel kapcsolatos új jogszabály lépett hatályba, amelyek a tankönyvellátást is befolyásolják. A 2014/2015-ös tanév tankönyvellátásáról rendelkező jogszabályok az alábbiak:

- *A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény*
- *A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény (a továbbiakban: tankönyvtörvény)*

- *A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi törvény egyes rendelkezésének végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről szóló 501/2013. (XII.29.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: Korm. rendelet)
- *A tankönyvvé, a pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet* (a továbbiakban: tankönyvrendelet)

Az új köznevelési rendszerben az állam kiemelt feladatává vált a tanulók és az iskolák magas színvonalú tankönyvekkel történő egyenlő ellátása. Ebből következően az állam a korábnál lényegesen nagyobb szerepet vállal a tankönyvek előállításában és terjesztésében, valamint a költségek alacsony szinten tartásában: térítésmentesen biztosítja a tankönyveket felmenő rendszerben az általános iskolás tanulók számára (2014 szeptemberétől már valamennyi 1. és 2. évfolyamosnak), továbbá a jogi szabályozás megváltoztatásával erőteljesebb állami szerepvállalást kíván érvényesíteni annak érdekében, hogy takarékosabb és egységes elveken működő tankönyvellátási rendszer jöjjön létre.

A megváltozott, új tankönyvellátás keretében egyre nagyobb teret nyernek a tartós tankönyvek, amelyek a családi és iskolai takarékoság mellett a környezettudatos gondolkodás kialakításában, valamint a fenntartható fejlődésre nevelésben is fontos szerepet töltenek be. Ebből kifolyólag – a tankönyvrendelet 32. § (5) bekezdése értelmében – az iskola igazgatója gondoskodik arról, hogy „az állam által térítésmentesen biztosított tankönyveket – a munkafüzetek kivételével –, továbbá a pedagógus-kézikönyveket az iskola könyvtári állomány-nyilvántartásába vegyék, a továbbiakban az iskolai könyvtári állományban elkülönítetten kezeljék, és a tanuló, illetve a pedagógus részére a tanév feladataihoz az iskola házirendjében meghatározottak szerint bocsássák rendelkezésre.”

A köznevelési törvény 46. § (5) bekezdése rendelkezik azok köréről, akik térítés nélkül juthatnak tankönyvekhez. Ennek értelmében a térítésmentes tankönyvellátás a 2014/2015. tanévben kiterjed az általános iskola 1. és 2. évfolyamára. Továbbra is biztosítja az állam rászorultság alapján az ingyenes tankönyvellátást a köznevelési törvény ezen rendelkezése által még nem érintett évfolyamokon is. Az iskola igazgatója minden év június 10-ig köteles felmérni, hány tanuló esetében kell biztosítani a köznevelési törvény szerinti térítésmentes tankönyveket, illetve a tankönyvtörvény szerinti normatív kedvezményt. A szülők az ingyenes tankönyvre vonatkozó igényüket a tankönyvrendelet 5. mellékletében meghatározott igénylőlapra nyújthatják be az iskolának. A belépő évfolyamok és tanulók esetén az igénylési lehetőséget a beiratkozás alkalmával kell biztosítani a szülők számára. A június 10-i állapot szerinti normatív kedvezményre való jogosultság igazolásához a szükséges okiratokat (családi pótlék folyósításáról szóló igazolás, szakorvosi igazolás, önkormányzati határozat stb.) - amennyiben változás áll be a kedvezményre jogosultság vonatkozásában - június 10-e és október 1-je között, de legkésőbb október 1-jéig kell bemutatni. Amennyiben a kedvezményre jogosultság igazolása a megadott határidőre nem történik meg, a kapott tankönyvek ellenértékét legkésőbb október 20-ig be kell fizetnie a szülőnek.

A tankönyvbeszerzés és a tankönyvterjesztés feladatát az állam 2012 októberétől kezdve a Könyvtárellátón keresztül látja el, ami azt jelenti, hogy az iskolai tankönyvrendelést az iskola a fenntartója egyetértésének beszerzését követően közvetlenül a Könyvtárellátó rendelési felületén adja le április 30-ig. A tankönyvrendelés módosítására június 30-ig, míg pótrendelésre szeptember 5-ig van lehetőség. A a pótrendelés során csak a végleges rendelésben megadott tankönyvek darabszámát lehet módosítani, ennek mértéke tankönyvenként az eredeti rendeléstől

maximum tizenöt százalékban térhet el. A visszarut pedig szeptember 6-15. között lehet jelenteni. A hit- és erkölcsstanoktatáshoz alkalmazott tankönyvek beszerzéséről és az iskolákhoz tanévkezdésre történő eljuttatásáról az érintett egyház gondoskodik.

A befizetéshez szükséges csekkeken található fizetési határidő augusztus 15-e, de a tankönyvek ára ezt követően is befizethető egészen azok átvételéig. Az augusztus 15-ét követő befizetések esetén a szülőknek azonban igazolniuk szükséges a befizetést. Az igénylők a tankönyvek árát utalványokkal is kifizethetik az összes megyeszékhelyen megtalálható KELLO-Infoponton és ezer postahelyen, amelyek elérhetősége megtalálható a www.kello.hu oldalon.

A Nemzeti alaptanterv és az új kerettantervek tartalmi és módszertani megújításának támogatására az oktatási kormányzat – az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (OFI) közreműködésével – új fejlesztésű, kísérleti közismereti tankönyveket bocsát a köznevelés rendelkezésére a 2014/2015-ös tanévben az új kerettantervvel érintett évfolyamokon. A megújuló tankönyvek első alkalommal a 2014. szeptemberben induló tanévben kerülnek az iskolákba. 27 megújuló tankönyv nyomtatott és digitális változata valamint 21 db munkafüzet és 2 db szöveggyűjtemény, tehát összesen 50 könyv (62 kötet) jelenik meg a kerettantervekhez igazodva, felmenő rendszerben az általános iskolák 1., 2., 5., 6. és a középiskolák 9., 10. évfolyamai számára. A megújuló tankönyvek egy tanéves, iskolai környezetben zajló kipróbálási fázison mennek keresztül. Ebbe a munkába, az ún. partneri programba önkéntesen 126 iskola és 966 pedagógus jelentkezett. A majdani végső változatok elkészítése a pedagógusok, diákok és szülők véleményeinek figyelembevételével történik.

9. Az iskolai adminisztrációs rendszerek alkalmazásának a támogatása

Az EMMI ebben a tanévben is szeretne elektronikus adminisztrációs rendszereket biztosítani a magyar köznevelési intézmények (általános iskola, gimnázium, szakiskola, szakközépiskola, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény, kollégium) számára.

A tavalyi évhez képest a változás az, hogy a tapasztalatok figyelembe vételével, nem preferálunk kizárólagosan egyetlen intézményi adminisztrációs rendszert sem, mivel az egyes intézmények olyan eltérő igényeket fogalmaznak meg az ilyen rendszerek iránt, hogy azt egyetlen, jelenleg alkalmazásban lévő rendszer sem tudja teljesíteni. Az elektronikus adminisztrációs rendszereket használók köre folyamatosan bővül, így az igények is egyre összetettebbek lesznek.

A minisztérium a feladata támogatójául az Educatio Nkft-t jelölte ki.

A szoftver beszerzési folyamat első lépéseként az Educatio Nkft. olyan közbeszerzési eljárásokat indított, melyek eredményeként lehetővé válhat, hogy az intézmények a korábban is használt szoftvereiket tovább használhassák. Ebben az esetben az Educatio Nkft köt szerződést a szoftver tulajdonosával, de csak azután, ha az intézménynél feltelepítették a szoftvert és az intézmény használja is azt. Csak a valós felhasználókat szeretnénk a költségvetésből támogatni.

Jelenleg még tartanak a közbeszerzési eljárások, amelyek után pontosan meg tudjuk adni, hogy melyek azok a szoftverek, amelyeket az Educatio Nkft-n keresztül költségvetésből támogatni lehet.

Az olyan szoftvereket, ahol az intézmény a megadott határidőre nem jelezte igényét, a közbeszerzés gazdaságosan nem bonyolítható le, vagy a közbeszerzési eljárás nem vezetett eredményre, a központi költségvetésből nem áll módunkban támogatni. Ugyanakkor amennyiben az intézmény továbbra is használni szeretné a megszokott alkalmazást, azt teheti a korábbiakban kialakult gyakorlattal, vagy ingyenes szoftverek szabad választáson alapuló használatával.

A közbeszerzési eljárás sikeres zárását követően az Educatio Nonprofit Kft haladéktalanul értesíti Önöket az eljárások eredményéről, valamint a használatba vételi szándékot tartalmazó nyilatkozat megtételének pontos módjáról és megküldésének határidejéről.

10. Nemzeti lovas program elindítása

A lovaskultúra-oktatást a délutáni sportköri foglalkozások keretében, illetve a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet által évfolyamonként meghatározott szabad időkeret terhére lehet megszervezni. A lovaskultúra-oktatás csak azokban az intézményekben indulhat meg, ahol a fenntartó az ismeretanyag oktatását korábban jóváhagyta, tekintettel arra, hogy felmerülő költségeket a fenntartó fedezi. A lovaskultúra-oktatás az nevelési-oktatási intézmény és az adott lovarda között létrejött megállapodás alapján kezdődhet meg. A lovardának kell biztosítania a lovaskultúra ismeretanyagának oktatásához szükséges ismeretekkel rendelkező szakembert. A foglalkozások során az iskola köteles biztosítani az Nkt. 4.§-ban meghatározott felügyeletet a tanulók számára.

11. Hazai forrásból megvalósuló köznevelési infrastruktúrafejlesztések

A Kormány 1086/2014. (II.28.) Korm. határozata rendelkezik a köznevelési infrastruktúra-bővítő beruházások, kiemelten tanuszoda, tornaterem, tanterem megvalósításához kapcsolódó Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Programról. Hazánk jelenlegi köznevelési infrastruktúrája nem megfelelő egy XXI. századi fejlődő európai országhoz képest, mely hosszútávon a régiótól lemaradás veszélyét jelentheti. Ahhoz, hogy a gyermekek fejlődésében az infrastruktúra hiányából adódóan ne keletkezessen hátrány, a feltételek biztosítása érdekében a Kormány köznevelési infrastruktúrafejlesztési programot indít. A program célja hogy minden járásban elérhetőek legyenek a diákok számára a neveléshez-oktatáshoz és a mindennapos testneveléshez szükséges infrastrukturális feltételek. Különösen hangsúlyosan vonatkozik a program a leghátrányosabb helyzetű térségekben élő gyermekekre, akinek a program nélkül lehetőségük sincs kitörésre. További cél, hogy az agglomerációban tapasztalható gyereklétszám-növekedéshez megfelelő infrastruktúra álljon rendelkezésre. A Tornaterem-építési és a Tanuszoda-fejlesztési programokra 3.000 - 3.000 millió forint forrás került tervezésre a Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvényben, míg a Tanterem-bővítési programra a 2014. év során kerül a 3.000 millió forint biztosításra. Az infrastrukturális beruházások egy több évre elhúzódó program keretében valósulnak meg.

Az emberi erőforrások minisztere által kiírt és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által lebonyolított ÓFB-14 kódjellel „Óvodai férőhelybővítés” címmel kihirdetett pályázat alapján 897 újabb óvodai férőhely bővítésére nyílik lehetőség hazai forrásból, mindösszesen: 850,3 M Ft összegű támogatással. A pályázat alapján 20 település részesül támogatásban. Az elnyert támogatás felhasználásának végső határideje a pályázati kiírás szerint: 2015. június 30.

A pályázati kiírás az alábbi linken tekinthető meg:
<http://www.emet.gov.hu/felhivasok/ovodafejlesztes/>

12. Európai Unió támogatással megvalósuló fejlesztések

A 2007-2013. programozási időszakban megvalósuló Európai Unió társfinanszírozású köznevelési fejlesztések nagy része 2013-ban már lezárultak, azonban jelenleg is számos 2014/2015. tanévre áthúzódó projektek áll megvalósítás alatt. A 2014/2015. tanévben már a 2014-2020. pénzügyi tervezési időszak által lefedett fejlesztések kapnak nagyobb hangsúlyt.

12.1. A 2007-2013. tervezési időszakból áthúzódó és a 2014/2015. tanévben záruló köznevelési fejlesztések:

Kiemelt projektek

Az Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) és a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Programon (TIOP) belül kiemelt projektekből teremti meg az ágazat azokat a kiemelt központi fejlesztéseket, amik segítenek az új köznevelési törvényben megfogalmazott célok megvalósításában.

Ezek pár pontban a következők:

- A Pedagógus Életpályamodellhez kapcsolódó fejlesztések folytatása. Az új Nemzeti Köznevelési Rendszerre épülő pedagógus-továbbképzések rendszerének kialakítása, továbbképzési programok kidolgozása, egységes követelmény- és értékelési rendszert létrehozása, a pedagógus életpálya és szakmai előmenetel nyilvántartására alkalmas egységes nyomkövető rendszert kialakítása, amelynek segítségével a lehető leghatékonyabban támogatható a pedagógusok szakmai felkészültségének egyénre szabott fejlesztése.
- Az intézményi önértékelés és külső értékelés rendszerének fejlesztése, a tanfelügyeleti rendszer részleteinek kidolgozása, kipróbálása, finomhangolása. Minősítő szakemberek és tanfelügyelők képzése.
- Szaktanácsadás rendszerének fejlesztése, tantárgygondozó szaktanácsadók képzése, tevékenységük támogatása.
- Pedagógiai szakszolgálatok rendszerének egységesítése, működésüket támogató integrált elektronikus nyilvántartási rendszer létrehozása, a jó gyakorlatok megosztása, és a fejlesztések közzététele annak érdekében, hogy a pedagógiai szakszolgálati intézményben a gyermekek, a tanulók és családjaik Magyarország egész területén azonos színvonalon, helyben, vagy a lakóhely körzetében jussanak elérhető, korszerű, komplex, tudatosan szervezett ellátáshoz.
- A Nemzeti alaptantervhez illeszkedő tankönyv-, taneszköz- és tartalmi fejlesztések megvalósítása
- A tehetséggondozás támogatása a tehetséggondozás hálózatának eddig elszigetelt elemei között, tehetségszolgáltató tevékenységek módszertani minősített bővítése.
- A tanulói teljesítménymérés rendszerének továbbfejlesztése.
- Az ágazati informatikai rendszerek (pl.: Köznevelési Információs Rendszer – KIR) továbbfejlesztése költséghatékonyabb működésének biztosítása.
- TIOP-1.1.1. „Intézményi informatikai infrastruktúra a közoktatásban” című projekt a köznevelési intézmények igényeinek felmérése alapján informatikai eszközökhöz (tanári, tanulói laptop-ok, digitális táblák, nyelvi laborok stb.). juthatnak a köznevelési intézmények.

A megvalósítás alatt álló és megjelenő pályázati projektek az új köznevelési törvényben megfogalmazott célok teljesüléséhez az intézményi feltételek rendelkezésre állásának elősegítését, támogatását szolgálják.

12.2.A következő tématerületeken valósulnak meg TÁMOP pályázatok:

- A természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása közoktatásban fontos cél, ehhez a projektben a nyertes oktatási intézményekben a korszerű és magas szintű természettudományos szemléltetés hálózatos rendszerének kialakítása történik meg.
- Az TÁMOP 3.1.4 - „Innovatív iskolák fejlesztése” című 20 milliárd Ft értékben meghirdetett konstrukció célja az egész napos iskolai nevelés és foglalkoztatás elterjesztésének elősegítése, valamint az oktatás és képzés minőségének és hatékonyságának, javítása.
- Óvodafejlesztési konstrukció a 2015. szeptembertől kötelező óvodakezdésből következő feladatokhoz nyújt segítséget, hogy az óvoda a támogatás segítségével optimális személyi és tárgyi feltételeket tudjon biztosítani a kisgyermekek számára személyiségük kibontakoztatásához.
- Iskolai tehetséggondozás című pályázatban olyan intézmények részesülnek támogatásban, amelyek a tehetséges tanulókkal való kiemelt foglalkozást, továbbá az esélynövelést szolgáló tehetséggondozás támogatását, az iskolai tehetséggondozás feltételrendszerének fejlesztését, a pedagógusok a tehetséges tanulókkal való kiemelt foglalkozását, továbbá az esélynövelést szolgáló tehetséggondozás támogatását, az iskolai tehetséggondozás feltételrendszerének fejlesztését valósítják meg.
- Az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények a sajátos nevelési igényű gyermekeket, tanulókat nevelő-oktató közoktatási intézmények számára nyújtott szolgáltatásainak széleskörű kiterjesztésével járuljanak hozzá a befogadó közoktatási rendszer megteremtéséhez.

12.3. A 2014-2020. programozási időszakban tervezett programok:

Az Európai Unió (EU) 2014 és 2020 közötti hétéves költségvetési keretéből jelentős fejlesztési források érkeznek Magyarországra. A vonatkozó uniós jogszabályok szerint a tagállamok - ezáltal Magyarország - számára átadott forrásokat a fejlesztési programokban rögzítettek szerint kell felhasználni. E programokat Magyarország tervezi meg, és az EU Bizottságával való egyeztetést követően indulhat a végrehajtásuk.

Az ágazati célokat alábbi tervezett beavatkozásokon keresztül kívánja megvalósítani:

- Korai iskolaelhagyás csökkentése, a képzettségi szint növelése, a köznevelési rendszer esélyteremtő szerepének javítása: A korai iskolaelhagyás arányának csökkentését célzó megelőző, intervenciós és kompenzációs programok fejlesztése, intézményi bevezetése, a köznevelési rendszerből lemorzsolódó fiatalok a köznevelés világába történő visszavezetése (piacképes szakmához és/vagy érettségi bizonyítványhoz juttatás érdekében)
- A pedagógus hivatás és a pedagógusi életpálya megerősítése, és a pedagógusok folyamatos szakmai fejlesztése: A pedagógus előmeneteli rendszerhez tartozó minősítési rendszer fejlesztése; a pedagógusok egyéni szakmai fejlődésének biztosítása (szaktanácsadói-tantárgygondozói rendszer kiépülése), határon belüli és kívüli mobilitásának elősegítése, lelki egészségvédelmének támogatása

- Tartalmi, módszertani fejlesztések: A tanulói ismeretek, készségek, kompetenciák elsajátítását elősegítő eszközrendszer továbbfejlesztése; a teljeskörű iskolai egészségfejlesztés, pszichológia és iskolai szociális munka hangsúlyozása, a pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztése összhangban az új tantervi-tartalmi szabályozókban megjelenő követelményekkel, a pedagógiai kreativitás előtérbe helyezése, a tehetségnevelés támogatása a köznevelés minden szintjén, a hálózati tudásmegosztás kiterjesztése
- A köznevelés ágazati és intézményi irányításának fejlesztése az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása és az egyenlőtlenségek csökkentése érdekében: A tényeken alapuló szakpolitika és gyakorlat révén fenntartható, költséghatékony és hátránykompenzáló köznevelés és ágazatirányítás fejlesztése; a köznevelés ágazat teljes standard irányítási, minőségértékelési rendszerének kialakítása; a pedagógiai szakmai szolgáltatások és a pedagógiai szakszolgálatok által nyújtott szolgáltatások színvonalának emelése és egységesítése.
- A köznevelést és a nem formális képzést szolgáló infrastrukturális fejlesztések megvalósítása: Elsősorban a demográfiailag növekvő, vagy stagnáló népességű településeken lévő intézményeket, ill. az alacsony teljesítményt nyújtó, az eddigi infrastrukturális fejlesztésekből kimaradt, hátrányos helyzetű térségekben működő iskolákat érintik. Emellett az egészséges életmódra nevelést, a minőségi oktatás egyik fontos elemeként a szükséges tornatermi létesítmények infrastrukturális fejlesztése is szolgálja.
- Infokommunikációs fejlesztések: Az alap-és középfokú oktatási intézmények infokommunikációs eszközellátottságának, informatizáltságának növelése, valamint új oktatási IKT tartalmak és szolgáltatások kifejlesztése, bevezetése, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása.
- A köznevelés információs rendszerének fejlesztése: A köznevelési igazgatási nyilvántartásokat, így a köznevelési intézménytörzs, a személyi nyilvántartás, illetve az egyes szakrendszeri nyilvántartások, a köznevelést érintő statisztikai nyilvántartások megújítása és továbbfejlesztése valósul meg.
- A pedagógiai-szakmai ellenőrzések (tanfelügyelet), a pedagógus előmeneteli rendszer informatikai rendszerének fejlesztése: Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésekben (tanfelügyeletben) közel 6000 köznevelési intézmény, 15 000 feladatellátási hely vesz részt, illetve 150 000 pedagógus érintett a pedagógusok előmenteli rendszerében, melyhez kapcsolódó eljárások lebonyolításának támogatására az informatikai támogató rendszer továbbfejlesztése szükséges.
- Köznevelési digitális tartalmak, adatbázisok és szolgáltatások fejlesztése: A tartalmi szabályozókhoz illeszkedő digitális taneszköz-, tartalom- és rendszerfejlesztés.

13. Az óvodai nevelés megszervezése, az óvodai nevelésre való jogosultság, az óvodai nevelésben való kötelező részvétel

13.1 Az óvodai nevelés megszervezése

Irányadó jogszabályok:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 6. pont

- Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 2. § (3) –(4) bekezdés; 74. § (3) bekezdés; 89. § (1) bekezdés;

Az óvodai nevelés megszervezése, mint közszolgálat keretében nyújtott alapellátás továbbra is a helyi önkormányzat hatáskörébe utalt kötelezettség. A helyi önkormányzat az óvodai nevelést megszervezheti:

- saját fenntartású intézményében,
- más önkormányzattal kötött feladatellátási szerződés, illetve
- önkormányzati társulásban megkötött megállapodás megkötésével, továbbá
- nem állami (magán), illetve egyházi intézményfenntartóval kötött köznevelési szerződés alapján.

Amennyiben az önkormányzat vallási, világnézeti szempontból elkötelezett nevelési-oktatási intézmény fenntartójával köt köznevelési szerződést, úgy a feladatellátási kötelezettségének teljesítésében azon gyermekekre is tekintettel kell lennie, akiknek szülei nem akarják vallási-, világnézetiileg elkötelezett óvodába járatni a gyermeküket, azaz ezen igénynek megfelelő óvodai nevelést kell biztosítani. Ha az egyházi vagy magánintézmény fenntartója köznevelési szerződés alapján vállal részt az óvodai neveléssel összefüggő kötelező közszolgáltatásban, az egyben azt is jelenti, hogy a köznevelési szerződés szerint meghatározott számú óvodai nevelésben részesülő gyermek nevelése ingyenes. A helyi önkormányzat az óvodai nevelés helyben történő megszervezésére abban az egy esetben válik kötelezetté, ha a közigazgatása alá tartozó településen legalább nyolc óvodáskorú gyermek lakóhellyel rendelkezik és a demográfiai adatok alapján feltételezhető, hogy ez a létszám legalább három évig fennmarad, továbbá azt a szülők is igénylik.

13.2. Mit is foglal magába a kötelezően megszervezendő óvodai nevelés?

Irányadó jogszabályok:

- Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 8. § (3) bekezdés; 6. melléklet,

Az óvodai nevelés magába foglalja:

- A gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat.
- A teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásokat, tevékenységeket.
[Az a) és b) pontban meghatározott feladatok végrehajtásában, heti ötven óra időkerethez forrást biztosít az állami költségvetés – a pedagógus bérfinanszírozás, a működés és a kedvezményes étkeztetés keretein belül –]
- A szakértői bizottság szakvéleményére alapozottan integráltan nevelhető beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztő, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek egészségügyi, pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkoztatását.
- [A c) pontban meghatározott feladatok végrehajtásában, heti tizenegy óra időkerethez forrást biztosít az állami költségvetés – a pedagógus bérfinanszírozás, a működés keretein belül –]*

13.3. Az óvodai nevelés térítésmentessége

Irányadó jogszabályok:

- Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 2. § (2) bekezdés;
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 33. § (1) – (2) bekezdés

Az állami feladat részeként közszolgálat körében megszervezett óvodai nevelés – mint köznevelési feladat –, térítésmentes (ide nem értve a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti gyermekétkeztetésben való részesülést).

A helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat és az önkormányzati társulás által fenntartott óvodában, térítésmentesen kell biztosítani:

- az óvodai tevékenységeket, foglalkozásokat és a heti kötelező időkeret terhére a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő, a tartósan beteg és a sajátos nevelési igényű gyermek számára megszervezett felzárkóztató foglalkozásokat,
- a gyermekek – *jogszabályban meghatározott* - egészségfejlesztését, a kötelező rendszeres egészségügyi felügyeletet,
- a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó tevékenységekhez, foglalkozásokhoz tervezett ismeretek feldolgozását, továbbá a mindennapi testedzést szolgáló, intézményen kívüli kulturális, művészeti, sport- vagy más foglalkozást, kirándulást, erdei óvodát,
- az óvoda létesítményeinek, eszközeinek használatát, továbbá
- térítésmentes a gyógypedagógiai tanácsadás, a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő nevelés, a fejlesztő felkészítés igénybevétele is.

13.4. Az óvodai nevelésre való jogosultság, óvodai nevelésben való kötelező részvétel

Irányadó jogszabályok:

- Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 8. § (1) bekezdés; 45. § (1)-(2) bekezdés;
- A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 24. § (3) bekezdés

Magyarországon az óvodai nevelésben való részesülés jogosultsági alapon a gyermek 3. életévének betöltése idejétől áll fenn. Az óvodába ugyanakkor olyan gyermek is felvehető, aki a harmadik életévét a felvételtől (*értsd a jogviszony kezdetének idejétől*) számított fél éven belül betölti feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A jogosultság a gyermek részéről lehetőséget, az óvodai nevelés megszervezésére kötelezettel szemben közszolgáltatási kötelezettséget jelent.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény értelemszerűen, a jogosultság mellett arról is rendelkezik, hogy a gyermek mikortól köteles intézményes nevelésben, nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni. Az óvodai nevelésben való kötelező részvételt törvényi szinten abban az életkorban határozza meg, amely szerint a gyermek abban az évben, amelyben az ötödik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától napi négy órát köteles óvodai nevelésben részt venni. Ez egyben azt is jelenti, hogy a gyermekkel ettől az időtől kezdve kötelezettség az óvodai jogviszonyt létesítése.

Az óvodai nevelésben való részvétel alóli felmentés eljárásában – a 2014/2015. nevelési évben –, irányadó jogszabály a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 69. § (1) bekezdés. E szabály értelmében, az a gyermek, aki felmentésben részesül, más intézménnyel nem létesíthet jogviszonyt, tekintettel arra, hogy ebben a jogállásában az óvoda napirendje szerint bármikor és bármilyen tevékenységben, foglalkozáson, óvodai ünnepen, programon jogosult részt venni. Ennek oka, hogy óvodai jogviszonya a felmentéssel nem szüntethető meg.

Az óvodai nevelésben való részvétel kötelezettsége a gyermek azon életkoráig áll fenn, amely év augusztus 31. napjáig betölti a hatodik életévét és iskolaéretté válik. Amennyiben a gyermek az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet *1. melléklet* VI. pontban meghatározott óvodáskor végére elérendő követelményeket eddig az életkoráig nem érte el – azaz nem iskolaérett –, úgy az óvoda vezetője, a gyermeket nevelő pedagógussal és a szülővel egyeztetve dönt a gyermek további egy évig tartó óvodai nevelésének célszerűségéről.

Az augusztus 31-ig hetedik életévét betöltött gyermek abban az esetben maradhat további egy évig az óvodában, ha arra a szakértői bizottság javaslatot tesz.

Amennyiben a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését, amely döntés eredményeként, a gyermek további óvodai nevelésben való részesülésének kötelezettsége értelemszerűen nem áll fenn.

13.5. Az óvodai nevelésre való jogosultság és óvodai nevelésben való kötelező részvétel teljesülésének végrehajtásában gyakran felvetődő kérdés

Az óvodai nevelésre való jogosultság és óvodai nevelésben való kötelező részvétel teljesülése tárgyában, gyakran vetődik fel annak kérdése, hogy korlátozható-e fenntartói, vagy intézményi hatáskörben annak az óvodai nevelésre jogosult, vagy kötelezett gyermeknek az óvodai ellátási ideje, akinek szülője vagy családbefogadó gyámja a három évesnél fiatalabb gyermekével otthon tartózkodik. E kérdésben, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 3. § (2) bekezdés az irányadó szabály, amely kimondja, a szülő vagy családbefogadó gyám a három év alatti gyermeke gondozásához, neveléséhez, valamint egészséges, harmonikus fejlődésének, testi, szellemi, erkölcsi gyarapodásának kiteljesítése érdekében nyújtott ellátás céljából tartózkodik otthon, amely jogállás nem keverhető össze a három éves kortól óvodai nevelésre biztosított jogokkal. Így az óvodai nevelésben való részesülés nem korlátozható sem az intézmény vezetője, sem az intézmény fenntartója részéről.